

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปฏิรูปคณะกรรมการความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ:
ข้อเสนอแนะการกำหนดท่าทีของไทย

จัดทำโดย นางสาวธารารัตน์ จิตติขานนท์
รหัส 15022

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 15 ปี 2567
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ:
ข้อเสนอแนะการกำหนดท่าทีของไทย

จัดทำโดย นางสาวธารรัตน์ จิตติชานนท์
รหัส 15022

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 15 ปี 2567
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต กิตติพงษ์ ณ ระนอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต สุพัตรา ศรีไมตรีพิทักษ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ศาสตราจารย์ ดร. พลภัทร บุราคม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council หรือ UNSC) คือองค์กรที่เป็นเสาหลักในการดำเนินอาณัติด้านการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ปัจจุบัน สหประชาชาติอยู่ระหว่างการหารือเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ โดยมีสาเหตุหลักมาจาก (1) การขาดความเป็นเอกภาพของคณะมนตรีฯ (2) การที่สมาชิกถาวร 5 ประเทศ (ประเทศ P5) ใช้สิทธิยับยั้ง (veto) เมื่อมีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน ทำให้คณะมนตรีฯ ไม่สามารถตอบสนองต่อบางสถานการณ์ความขัดแย้งได้ และ (3) การที่องค์ประกอบของคณะมนตรีฯ ในปัจจุบันไม่สะท้อนสัดส่วนความเป็นผู้แทน (representation) ของรัฐสมาชิกทั้งหมด

แม้ว่าการหารือดังกล่าวได้ดำเนินมาเป็นเวลาหลายสิบปี แต่ก็ยังไม่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมใด ๆ เนื่องจากประเทศและกลุ่มประเทศต่าง ๆ ยังมีผลประโยชน์และท่าทีที่ขัดแย้ง และไม่มีแนวโน้มที่จะประนีประนอมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องการขยายสมาชิกภาพ ทั้งสมาชิกถาวรและสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ที่มีวาระการดำรงตำแหน่งยาวนานขึ้นและสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำ และการจำกัด ยกเลิก คงไว้ หรือการขยายสิทธิ veto ให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่

รายงานการศึกษานี้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังและสถานะการหารือเกี่ยวกับข้อเสนอและข้อริเริ่มเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ โดยประเทศและกลุ่มประเทศต่าง ๆ ในกรอบ Intergovernmental Negotiations in Informal Plenary of the Assembly หรือ IGN ในปัจจุบัน ท่าทีของไทยในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา เกี่ยวกับประเภทของสมาชิกภาพและสิทธิ veto และประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการพิจารณาทบทวนหรือกำหนดท่าทีของไทยในเรื่องนี้ เพื่อมุ่งไปสู่การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการหาจุดสมดุลระหว่างท่าทีของฝ่ายต่าง ๆ และการเสนอแนะแนวทางการกำหนดท่าทีของไทยบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและผลประโยชน์ของไทย

ผลของการศึกษาวิเคราะห์สะท้อนให้เห็นว่า การที่สหประชาชาติและคณะมนตรีฯ จัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของโครงสร้างเชิงอำนาจหลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และการผูกโยงให้การแก้ไขกฎบัตรสหประชาชาติมีผลใช้บังคับเมื่อ 2 ใน 3 ของรัฐสมาชิกสหประชาชาติ และทุกประเทศ P5 ให้สัตยาบันต่อข้อแก้ไขฯ ทำให้การหาจุดสมดุลระหว่างท่าทีของแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าแนวทางการปฏิรูปที่ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเชิงอำนาจดังกล่าวและสิทธิพิเศษของประเทศ P5 เท่านั้นที่จะสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ได้ กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะส่วนราชการที่มีบทบาทนำในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศ จำเป็นต้องประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลภูมิของการเมืองระหว่างประเทศ และสถานการณ์ในบริบททางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ที่เป็นตัวแปร

สำคัญ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางและทำที่เรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ของไทย บนพื้นฐานของผลประโยชน์ของไทยจากมุมมองของจุดสมดุลดังกล่าว

ในระหว่างที่ยังไม่มีแนวโน้มของพัฒนาการในเชิงบวกที่จะเอื้อให้การปฏิรูปมีความคืบหน้าเพิ่มเติม ไทยอาจพิจารณามุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อมุ่งเน้นประเด็น priority อื่นในกรอบพหุภาคีและสหประชาชาติที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทยมากกว่า และพิจารณาความเป็นไปได้ในการแสวงหาแนวร่วมเพื่อให้เกิดการหารือในกรอบอาเซียนเกี่ยวกับประเด็นการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการที่ได้จัดการอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ 15 ขึ้นในปีนี้เป็นโอกาสที่ดียิ่งในการเรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ และได้ทำความรู้จักกับเพื่อนร่วมรุ่นที่จะได้เป็นเครือข่ายประสานงานกันอย่างใกล้ชิดต่อไปในอนาคต

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน เอกอัครราชทูต กิตติพงษ์ ณ ระนอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอีกสองท่านคือ เอกอัครราชทูต สุพัตรา ศรีไมตรีพิทักษ์ และ ศ.ดร. พลภัทร บุราคม ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำรายงานการศึกษาระดับนี้ให้สำเร็จและมีมุมมองที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาทั้งในอดีตและปัจจุบันที่สนับสนุนการเข้าร่วมอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย (อธิบดีสุพรรณวษาฯ รองอธิบดีทรงชัยฯ และรองอธิบดีอังกูราฯ) ที่มีความเข้าใจและกรุณาให้ผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรนี้อย่างเต็มที่ ขอขอบคุณผู้อำนวยการกองสนธิสัญญา (ผอ. พัทธวิภาฯ) เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาที่ช่วยรับภาระดูแลงานแทนในช่วง 8 สัปดาห์ที่ผู้เขียนเข้ารับการอบรมนี้

ขอขอบคุณทุกท่าน (รองปลัดจุฬามณีฯ รองปลัดไพศาลฯ เอกอัครราชทูตสุรียาฯ อัครราชทูตรองวุฒิฯ คุณวรวุฒิฯ คุณภาณุวัฒน์ฯ คุณศรวุฯ และคุณกุลภาฯ) ที่กรุณาให้เวลาผู้เขียนได้สัมภาษณ์อย่างเต็มที่ ให้ความรู้และมุมมองที่น่าสนใจ และช่วยให้ผู้เขียนสามารถร้อยเรียงความคิดและจัดทำรายงานการศึกษาระดับนี้ขึ้น และขอขอบคุณคุณคุณกวีตราฯ ที่สละเวลาคอยรับฟัง ให้คำปรึกษา ช่วยอ่านและแสดงความเห็นในประเด็นต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่รายงานการศึกษาระดับนี้ยังเป็นเพียงกรอบรายงานการศึกษาจนกระทั่งสำเร็จเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์เล่มนี้

ขอขอบคุณครอบครัว ผู้ให้การสนับสนุนหลักในทุกด้าน และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น นบท. 15 ทุกท่าน ที่มีไมตรีจิต คอยสอบถามและให้กำลังใจซึ่งกันและกันอยู่เสมอ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนหวังว่ารายงานการศึกษาระดับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและผู้สนใจศึกษาในเรื่องนี้ และมีส่วนในการช่วยขับเคลื่อนการพิจารณากำหนดท่าทีของไทยเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติไม่มากก็น้อย

ธรรารัตน์ จิตติขานนท์

กันยายน 2567

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง และความสำคัญของหัวข้อที่จะศึกษา	1
1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	5
บทที่ 2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา	6
2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา	6
2.2 กรอบการวิเคราะห์ประเด็นศึกษา	7
2.3 สรุปผลการศึกษา	24
บทที่ 3 ข้อเสนอ	28
3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	28
3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	36
บรรณานุกรม	39
ประวัติผู้เขียน	44

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	กระบวนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ	4
ตารางที่ 2	ความพยายามในการปฏิรูปคณะมนตรีฯ	7
ตารางที่ 3	ท่าทีของประเทศและกลุ่มประเทศเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในกรอบ IGW	11
ตารางที่ 4	ท่าทีของไทยในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมาเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ	18
ตารางที่ 5	ข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปสิทธิ veto	26
ตารางที่ 6	จุดสมดุลงของท่าทีระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และแนวทางการกำหนดท่าทีของไทย	28
ตารางที่ 7	ปัจจัยและบริบทประกอบการพิจารณากำหนดท่าทีของไทย	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง และความสำคัญของหัวข้อที่จะศึกษา

สหประชาชาติจัดตั้งขึ้นโดยกฎบัตรสหประชาชาติ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2488 มีวัตถุประสงค์หลักคือ (1) การรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (2) การพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างประเทศต่าง ๆ (3) การมุ่งไปสู่การสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา ระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ และ (4) การเป็นศูนย์กลางในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการดำเนินการของรัฐสมาชิก¹ เพื่อการนี้ สหประชาชาติดำเนินการหารือในประเด็นต่าง ๆ เพื่อ มุ่งรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้ความช่วยเหลือด้าน มนุษยธรรม ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ²

ปัจจุบัน สหประชาชาติประกอบด้วย 5 องค์กรหลักที่จัดตั้งขึ้นตามกฎบัตรฯ ได้แก่ สมัชชา สหประชาชาติ (General Assembly) คณะมนตรีความมั่นคง (Security Council) คณะมนตรี เศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council) สำนักงานเลขาธิการ (Secretariat) และ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice)³ นอกจากนี้ ในระบบของสหประชาชาติ (UN system) ยังมีองค์กรย่อย ได้แก่ กองทุนและโครงการต่าง ๆ ทบวงการชำนัญพิเศษ และองค์กร อื่น ๆ ที่มีอำนาจในการดำเนินการตามกรอบที่ได้รับมอบหมาย รายงานการศึกษาฉบับนี้มุ่งเน้นเฉพาะ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

บทที่ 5 ของกฎบัตรฯ ระบุถึงคณะมนตรีความมั่นคง ทั้งเรื่ององค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ การลงคะแนนเสียง และกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ ปัจจุบัน คณะมนตรีฯ ประกอบด้วยสมาชิกถาวร (permanent member) 5 ประเทศ ได้แก่ จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา

---

¹ ข้อ 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

² สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.un.org/en/>

³ กฎบัตรฯ ได้จัดตั้งอีก 1 องค์กรที่เรียกว่า คณะมนตรีภาวะทรัสตีแห่งสหประชาชาติ (Trusteeship Council) เพื่อ กำกับดูแล Trust Territories 11 แห่ง ตั้งแต่ปี 2537 Trust Territories ทั้งหมดได้มีระบบการปกครองตนเองและ ประกาศอิสรภาพได้สำเร็จ คณะมนตรีภาวะทรัสตีจึงระงับการดำเนินการขององค์กรตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

(ประเทศ P5) และสมาชิกไม่ถาวร (non-permanent member) อีก 10 ประเทศ⁴ ข้อแตกต่างระหว่างสมาชิกทั้งสองประเภท คือ สมาชิกถาวรมีที่นั่งอยู่ในคณะมนตรีฯ เป็นการถาวร และสามารถใช้อิทธิยับยั้งหรือ veto ได้⁵ ในขณะที่สมาชิกไม่ถาวรเข้าสู่คณะมนตรีฯ จากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี

คณะมนตรีฯ มีบทบาทสำคัญในการรับรองข้อตัดสินใจ (decisions) เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยทั่วไป มีลักษณะเป็นการออกมาตรการทางทหาร มาตรการลงโทษ กำหนดอาณัติปฏิบัติการรักษาสันติภาพ หรือการต่ออาณัติองค์กรย่อยต่าง ๆ โดยที่ข้อตัดสินใจหรือข้อมติของคณะมนตรีฯ มีผลผูกพันรัฐสมาชิกสหประชาชาติ⁶ ไทยจึงติดตามพัฒนาการของการหารือในคณะมนตรีฯ อย่างใกล้ชิด เพื่อเฝ้าระวังว่าจะมีการออกมาตรการที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของไทยและประเทศอื่นในภูมิภาคหรือไม่ และร่วมกล่าวถ้อยแถลงเพื่อแสดงท่าทีเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ ในการประชุมแบบเปิดที่รัฐสมาชิกสหประชาชาติสามารถมีหนังสือแจ้งขอเข้าร่วมเป็นการเฉพาะได้

1.1.1 ความจำเป็นในการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

โดยที่กฎบัตรฯ และสหประชาชาติอยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างที่ออกแบบหลังจากการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้ความต้องการสร้างระเบียบโลกใหม่ ในขณะที่ปัจจุบันรัฐสมาชิกสหประชาชาติมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก⁷ มีประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ เกิดขึ้น แต่สหประชาชาติกลับไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม ประกอบกับความล้มเหลวในการจัดการกับสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ ทำให้สหประชาชาติประสบกับภาวะตกต่ำ มีการตั้งคำถามถึงความเกี่ยวข้อง (relevance) และความน่าเชื่อถือของสหประชาชาติในโลกยุคปัจจุบัน ทำให้รัฐสมาชิก นักวิชาการ และองค์กรต่าง ๆ เรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปสหประชาชาติเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของรัฐสมาชิกและจัดการกับประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับคณะมนตรีฯ หลายฝ่ายเห็นพ้องกันว่ามีความจำเป็นต้องปฏิรูปด้วยสาเหตุดังต่อไปนี้

⁴ ข้อ 23 วรรค 1 เป็นผลจากการแก้ไขกฎบัตรฯ เมื่อปี 2508 ที่เพิ่มที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรจาก 6 เป็น 10 ที่นั่ง ปัจจุบันสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีฯ ประกอบด้วย 10 ประเทศจากภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้ 3 จากแอฟริกา / 2 จากเอเชีย / 1 จากยุโรปตะวันออก / 2 จากลาตินอเมริกาฯ และ 2 จากยุโรปตะวันตกและรัฐอื่น ๆ

⁵ ข้อ 27 วรรค 3 ของกฎบัตรฯ

⁶ ข้อ 25 ของกฎบัตรฯ

⁷ จากรัฐสมาชิกจำนวน 51 ประเทศในปี 2488 เพิ่มเป็น 113 ประเทศในปี 2506 (ปีที่มีการรับรองข้อมติขยายสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีฯ เป็นครั้งแรก) และเป็นจำนวน 193 ประเทศในปัจจุบัน

1) การขาดความเป็นเอกภาพและการเป็นปฏิปักษ์ระหว่างประเทศ P5 อันเนื่องมาจากผลประโยชน์ด้านความมั่นคงที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบททางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ในแต่ละสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ แบ่งเป็นฝั่งประเทศตะวันตก (ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ) และฝั่งรัสเซียและจีน (โดยมากมักแสดงท่าทีสนับสนุนซึ่งกันและกัน แต่ในหลายกรณีก็แสดงท่าทีแยกกัน)

2) การใช้สิทธิ veto ของประเทศ P5 ทำให้เกิดกระแสต่อต้านจากรัฐสมาชิกอื่น ๆ ว่า “ไม่เป็นประชาธิปไตย” เป็นการปกป้องผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของตนและพันธมิตรมากกว่า คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการคุ้มครองพลเรือน⁸ อาทิ การใช้สิทธิ veto เพื่อตอบโต้ซึ่งกันและกัน ระหว่างสหรัฐฯ กับสหภาพโซเวียตในช่วงสงครามเย็น การที่สหรัฐฯ ใช้สิทธิ veto เพื่อปกป้องอิสราเอลจากมาตรการต่าง ๆ ของคณะมนตรีฯ ในกรณีความขัดแย้งกับปาเลสไตน์ การที่รัสเซีย ใช้สิทธิ veto เพื่อหลบเลี่ยงการดำเนินการของคณะมนตรีฯ ต่อการรุกรานยูเครนของตน และการที่ จีนใช้สิทธิ veto เพื่อยับยั้งการดำเนินการต่อค่ายผู้ก่อการร้ายในปากีสถาน การใช้สิทธิ veto ขัดขวางการดำเนินอาณัติในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงข้างต้นทำให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของคณะมนตรีฯ และนำไปสู่การเรียกร้องให้ยกเลิกสิทธิพิเศษดังกล่าว

แม้ว่าตามสถิติพบว่าสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศสไม่ได้ใช้สิทธิ veto เลยตั้งแต่ปี 2532⁹ เป็นต้นมา แต่ก็อาจเป็นผลมาจากการที่ทั้งสองประเทศคาดการณ์ว่าในบางสถานการณ์ที่ร่างข้อมติใดไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของตน สหรัฐฯ มักใช้สิทธิ veto และทำให้ร่างข้อมตินั้น ๆ ไม่ผ่านการพิจารณาอยู่แล้ว หรือในบางกรณีก็อาจเป็นการโน้มน้าวให้สมาชิกไม่ถาวรอื่น ๆ ไม่เห็นชอบต่อร่างข้อมติดังกล่าว ทำให้ร่างข้อมตินั้น ๆ ไม่ได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนเพียงพอ

3) องค์ประกอบของคณะมนตรีฯ ในปัจจุบันไม่สะท้อนความเป็นผู้แทน (representation) ของรัฐสมาชิกทั้งหมด ตั้งแต่การก่อตั้งสหประชาชาติ มีการขยายสมาชิกภาพของคณะมนตรีฯ เพียง 1 ครั้ง ในปี 2508 (จากจำนวนสมาชิกไม่ถาวร 6 ประเทศ เป็น 10 ประเทศ)

นอกจากนี้ การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามและประเด็นท้าทายต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศที่

⁸ Lukmaan, IAS, The Need for Reforms in the United Nations Security Council (UNSC), [Online], 2023, Available from: <https://blog.lukmaanas.com/2023/12/22/topic-the-need-for-reforms-in-the-united-nations-security-council-uns/>.

⁹ Security Council Report, In Hindsight: Challenging the Power of the Veto, [Online], 2022, Available from: <http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2022-05/in-hindsight-challenging-the-power-of-the-veto.php?print=true>.

เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิมและมีความซับซ้อนมากขึ้น และการเพิ่มความโปร่งใสและความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ในกระบวนการตัดสินใจของคณะมนตรีฯ ก็เป็นประเด็นปัญหาที่ได้รับ การหยิบยกเช่นกัน

1.1.2 กระบวนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

จากเหตุผลข้างต้น จึงมีการเรียกร้องให้เกิดการหารือเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในกระบวนการต่าง ๆ ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กระบวนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

ปี	กระบวนการ	รายละเอียด
2536	การจัดตั้ง Open-Ended Working Group (OEWG)	หารือประเด็นการเพิ่มสมาชิกภาพของคณะมนตรีฯ และประเด็นอื่น ๆ
2546	การจัดตั้ง High-Level Panel on Threats, Challenges and Change ¹⁰	เพื่อวิเคราะห์ภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคง และเสนอแนะมาตรการเพื่อให้เกิดการดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมา High-Level Panel ได้จัดทำรายงานที่มีส่วนหนึ่งระบุถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ¹¹
2548	การประชุม World Summit	รัฐสมาชิกสหประชาชาติเห็นชอบเอกสารผลลัพธ์ที่มุ่งการปฏิรูปสหประชาชาติและคณะมนตรีฯ ¹²
2550	ที่ประชุมสมัชชาฯ สมัยที่ 61 เห็นชอบการเริ่มกระบวนการเจรจา ระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Negotiations in Informal	ต่อมา ข้อตัดสินใจที่ 62/557 เห็นชอบการกำหนดประเด็นหารือที่มุ่งเน้นการมีผู้แทนอย่างเท่าเทียม (equitable representation) การเพิ่มจำนวนสมาชิกภาพ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัคณะมนตรีฯ

¹⁰ จัดตั้งโดยเลขาธิการสหประชาชาติ (นาย Kofi Annan) และมีนายอันันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นประธาน

¹¹ รายงานหัวข้อ “A More Secure World: Our Shared Responsibility” สืบค้นจาก https://www.un.org/peacebuilding/sites/www.un.org.peacebuilding/files/documents/hlp_more_secure_world.pdf.

¹² เอกสาร World Summit Outcome Document of 2005 ซึ่งรับรองโดยข้อมติที่ 60/1 ย้ำความมุ่งมั่นของ รัฐสมาชิกในการปรับปรุงสหประชาชาติ เพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการดำเนินการภายใต้อำนาจของ องค์กรฯ โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรฯ และสนับสนุนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ให้ประเทศ ต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง มีความโปร่งใส และเพิ่มความชอบธรรมในการดำเนินการตามข้อตัดสินใจ ของคณะมนตรีฯ

ปี	กระบวนการ	รายละเอียด
	Plenary of the Assembly: IGN) เพื่อต่อยอดการหารือ ในกรอบ OEWG	

จนถึงปัจจุบัน กระบวนการ IGN ยังไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุป เนื่องจากแต่ละประเทศและกลุ่มประเทศมีท่าทีแตกต่างกันมากในหลายประเด็นหลัก และยังไม่มีแนวโน้มที่จะสามารถประนีประนอมกันได้ แม้ว่ามีแรงกดดันเพิ่มขึ้นจากการที่หลายฝ่ายเรียกร้องให้เร่งหาข้อสรุป โดยด่วนจากการที่คณะมนตรีฯ ไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ ที่ทวีความรุนแรงขึ้นและเป็นจุดสนใจของประชาคมโลก ไทยจึงควรใช้จังหวะเวลานี้ในการพิจารณาประเมินความเหมาะสมเชิงนโยบายในการทบทวนหรือแสดงท่าทีในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของไทย และการมีบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ

1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศมีภารกิจในการเป็นผู้ดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศ และผลักดันให้เกิดการคำนึงถึงความสำคัญของมิติด้านการต่างประเทศ และการตระหนักรู้เกี่ยวกับพัฒนาการในเวทีระหว่างประเทศของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายของไทยในประเด็นที่เป็นความรับผิดชอบหลักของหน่วยงานนั้น ๆ

การดำเนินการให้ความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงในภูมิภาคและสังคมโลก โดยการมีบทบาทอย่างแข็งขัน และปกป้องผลประโยชน์ของไทยในเวทีระหว่างประเทศเป็นหนึ่งในภารกิจที่สำคัญของกรมองค์การระหว่างประเทศ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2545 เมื่อคำนึงว่าปัญหาที่มีผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาคและสังคมโลก อาจมีแนวทางแก้ไขในหลายระดับ กระทรวงการต่างประเทศจึงมีภารกิจในการประเมินความเหมาะสมของการแสดงบทบาทของไทยในเวทีระดับพหุภาคีอื่นนอกจากเวทีสหประชาชาติ ตลอดจนเวทีระดับภูมิภาคและทวิภาคีด้วย

การศึกษาเรื่องนี้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนย่อยด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (มีความมั่นคง) และการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (มีสถานะและเกียรติภูมิ)

บทที่ 2

การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา

2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา

อาณัติของการหารือเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในกรอบ IGN ประกอบด้วย 5 หัวข้อหลัก ได้แก่ (1) ประเภทของสมาชิกภาพ (2) การใช้สิทธิ veto (3) การมีผู้แทนจากภูมิภาค (regional representation) (4) ขนาดของคณะมนตรีฯ ที่จะได้รับการขยายและการปรับปรุงวิธีการทำงานของคณะมนตรีฯ และ (5) ความสัมพันธ์ระหว่างคณะมนตรีฯ กับสมัชชาฯ

การปฏิรูปคณะมนตรีฯ โดยการขยายสมาชิกภาพเมื่อปี 2508 ประสบผลสำเร็จได้เนื่องจากมีขอบเขตการหารือที่จำกัดเฉพาะการขยายสมาชิกไม่ถาวรเท่านั้น¹³ การปฏิรูปที่ไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างดุลอำนาจของประเทศ P5 ในครั้งนั้นจึงนำไปสู่ฉันทามติได้ง่ายกว่าการหารือในกรอบ IGN ที่มีถึง 5 ประเด็นหลัก

ประเด็นที่เป็นที่โต้แย้งอย่างมากในกรอบ IGN จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ประเภทของสมาชิกภาพ (ทั้งการเพิ่มสมาชิกถาวร และการเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ที่มีวาระการดำรงตำแหน่งยาวนานกว่าเดิม) การจัดสรรจำนวนผู้แทนจากแต่ละภูมิภาคหรือกลุ่มประเทศ จำนวนสมาชิกของคณะมนตรีฯ และสิทธิ veto ของสมาชิกถาวร (คงไว้ดังเดิม ยกเลิก หรือมีข้อจำกัดในการใช้ และหากในที่สุดมีการเห็นชอบให้เพิ่มสมาชิกถาวร จะพิจารณาขยายสิทธิดังกล่าวให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่หรือไม่)

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการปรับปรุงวิธีการทำงานของคณะมนตรีฯ และความสัมพันธ์ระหว่างคณะมนตรีฯ กับสมัชชาฯ เป็นประเด็นที่หลายประเทศค่อนข้างมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันโดยไม่มีข้อโต้แย้งมากนัก อาทิ การสนับสนุนให้หาแนวทางเพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ เพิ่มการมีส่วนร่วมของรัฐที่มีใช่สมาชิกคณะมนตรีฯ และรัฐหรือองค์การระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นที่อยู่ระหว่างการหารือ และมีข้อเสนอเพื่อเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะมนตรีฯ และองค์กรอื่นในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม โดยที่รัฐสมาชิกส่วนใหญ่สนับสนุนให้การปฏิรูปคณะมนตรีฯ เป็น package เดียวกันทั้งหมดโดยไม่แยกประเด็นเจรจาออกจากกัน จึงทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปเฉพาะประเด็นเหล่านี้ได้

การศึกษานี้พิจารณาประเด็นศึกษา ดังนี้

¹³ สัมภาษณ์ จุฬามณีชาติสุวรรณ, อดีตรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ, 17 สิงหาคม 2567.

2.1.1 ภูมิหลังและสถานะการหารือเกี่ยวกับข้อเสนอการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2.1.2 ไทยเคยแสดงท่าทีเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ อย่างไรบ้างในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับ (1) ประเภทของสมาชิกภาพ และ (2) สิทธิ veto

2.1.3 มีประเด็นใดบ้างที่ไทยควรคำนึงถึงในการพิจารณาทบทวนหรือกำหนดท่าทีเกี่ยวกับประเด็นทั้งสองข้างต้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของไทย และการมีบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศ

การศึกษานี้จัดทำขึ้นจากข้อมูลที่ปรากฏในเว็บไซต์ของสหประชาชาติ กระทรวงการต่างประเทศ ภาควิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การศึกษาถ้อยแถลงของไทยและประเทศและกลุ่มประเทศที่มีข้อเสนอใน 2 ประเด็นหัวข้อหลักของการปฏิรูปตามข้อ 2.1.2 รวมทั้งบทความเชิงวิชาการในเรื่องดังกล่าว ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้แทนไทยและเจ้าหน้าที่กระทรวงฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ เพื่อขอรับทราบข้อมูลเชิงลึกที่อาจไม่ปรากฏในเอกสารทางราชการ ไม่มีการเก็บข้อมูลจากประชากร สุ่มตัวอย่าง หรือการเก็บข้อมูลในเชิงแบบสอบถาม

2.2 กรอบการวิเคราะห์ประเด็นศึกษา

2.2.1 ภูมิหลังและสถานะการหารือในปัจจุบันเกี่ยวกับข้อเสนอการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

1) ภูมิหลัง

ความพยายามในการผลักดันให้เกิดความคืบหน้าของการหารือเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพยายามในการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

ช่วงเวลา	ผู้ริเริ่ม	ข้อเสนอ	ผลลัพธ์
มีนาคม 2540	ประธาน OEWG และ ประธานสมัชชาฯ สมัยที่ 51 (นาย Ismail Razali)	ร่างข้อมติ - เพิ่ม 5 ที่นั่งสมาชิกถาวร และ 4 ที่นั่งสมาชิกไม่ถาวร (รวมเป็น 24 ที่นั่ง) - ไม่ให้สิทธิ veto แก่สมาชิกถาวรใหม่ และสามารถทบทวนได้ภายในระยะเวลา 10 ปี	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ ¹⁴

¹⁴ หมายเหตุ ต่อมา มีการรับรองข้อมติที่ 53/30 ย้ำว่าการรับรองข้อมติหรือข้อตัดสินใจที่เกี่ยวกับประเด็นการมีผู้แทนอย่างเท่าเทียมและการขยายสมาชิกภาพของคณะมนตรีฯ และประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก 2 ใน 3 ของรัฐสมาชิกทั้งหมด

ช่วงเวลา	ผู้ริเริ่ม	ข้อเสนอ	ผลลัพธ์
ปี 2547	High-Level Panel on Threats, Challenges and Change	รายงานเรื่อง <u>A More Secure World: Our Shared Responsibility</u> ¹⁵ การปฏิรูป 2 แนวทาง ได้แก่ - แนวทาง A เพิ่ม 6 ที่นั่งสมาชิกถาวร (ไม่มีสิทธิ veto) และเพิ่ม 3 ที่นั่ง สมาชิกไม่ถาวรที่มีวาระ 2 ปีเหมือนปัจจุบัน - แนวทาง B กำหนดประเภทสมาชิกใหม่ที่ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปีและสามารถ ได้รับเลือกตั้งซ้ำได้ 8 ที่นั่ง และเพิ่ม 1 ที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรตามเงื่อนไขปัจจุบัน	- ไม่ได้นำไปพิจารณาต่อ - ต่อมา กลุ่ม G4 นำแนวทาง A และการทบทวนหลังจาก ครบกำหนด 15 ปี มาปรับใช้เป็นท่าทีของกลุ่มฯ
ปี 2548	กลุ่ม G4 ¹⁶	<u>ร่างข้อมติ</u> - เพิ่มที่นั่งสมาชิกถาวรอีก 6 ที่นั่ง และสมาชิกไม่ถาวรอีก 4 ที่นั่ง (รวมเป็น 25 ที่นั่ง) - ให้สมาชิกถาวรใหม่ไม่ใช้สิทธิ veto จนถึงขั้นตอนการทบทวนเมื่อครบกำหนด 15 ปี หลังจากการมีผลใช้บังคับของข้อแก้ไขกฎบัตรฯ และมีการพิจารณาว่าจะขยายสิทธิ veto ให้แก่สมาชิกถาวรใหม่หรือไม่ก่อน	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ
	กลุ่มแอฟริกา ¹⁷	<u>ร่างข้อมติ</u> เพิ่มที่นั่งทั้งสมาชิกถาวรและ ไม่ถาวร รวมทั้งสิ้นเป็น 26 ที่นั่ง (เป็นที่นั่งสมาชิกถาวรแก่แอฟริกา 2 ที่นั่ง (และมีสิทธิ veto) และเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรอีก 2 ที่นั่ง)	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ

¹⁵ หมายเหตุ รายงานฯ ระบุเรื่องการทบทวนองค์ประกอบของคณะมนตรีฯ หลังจากครบกำหนด 15 ปี และเรียกร้องให้ข้อเสนอปฏิรูปงดเว้นการขยายสิทธิ veto ให้แก่สมาชิกถาวรใหม่ และให้ประเทศ P5 งดเว้นการใช้สิทธิ veto ในกรณีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์และการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นรุนแรง

¹⁶ ประกอบด้วย บราซิล เยอรมนี อินเดีย และญี่ปุ่น (สืบค้นร่างข้อมติฉบับเต็มได้ที่ <https://documents.un.org/doc/undoc/ltd/n05/410/80/pdf/n0541080.pdf?token=WCTr7KBQDIakZU3SXg&fe=true>)

¹⁷ สืบค้นร่างข้อมติฉบับเต็มได้ที่ <https://documents.un.org/doc/undoc/ltd/n05/421/67/pdf/n0542167.pdf?token=yZq39er6z2r6zTLmu1&fe=true>

ช่วงเวลา	ผู้ริเริ่ม	ข้อเสนอ	ผลลัพธ์
	กลุ่ม Uniting for Consensus (Ufc) ¹⁸	ร่างข้อมติ เพิ่มเฉพาะสมาชิกไม่ถาวรอีก 10 ที่นั่ง (รวมสมาชิกไม่ถาวรทั้งหมด 20 ที่นั่ง) และสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำในวาระต่อไป	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ
ปี 2549	กลุ่ม Small Five ¹⁹	ร่างข้อมติ ให้พิจารณามาตรการเพื่อปรับปรุงความโปร่งใส การตรวจสอบได้ และการเปิดกว้าง (inclusiveness) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความชอบธรรมของคณะมนตรีฯ	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ
ปี 2550	กลุ่ม L.69 ²⁰	ร่างข้อมติ - ขอให้ประธานสมัชชาฯ สมัยที่ 62 เริ่มการเจรจาในกรอบ IGN ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การขยายสมาชิกถาวรและไม่ถาวร การมีผู้แทนเพิ่มขึ้นจากประเทศกำลังพัฒนา และการปรับปรุงวิธีการทำงานของคณะมนตรีฯ	ไม่ผ่านการรับรองของสมัชชาฯ
ปี 2553	ประธาน IGN (นาย Zahir Tanin เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรอัฟกานิสถาน)	“negotiation text” บนพื้นฐานของ submissions จากรัฐสมาชิก	- ไม่มีเอกสารชุดใดที่ได้รับการสนับสนุนจากทุกรัฐสมาชิก - ไม่ได้รับการพิจารณาต่อ เมื่อประธานสมัชชาฯ สมัยที่ 69 เปลี่ยนตัว

¹⁸ ผู้ประสานงานหลัก คือ อิตาลี สืบค้นร่างข้อมติฉบับเต็มได้ที่ <https://documents.un.org/doc/undoc/ltd/n05/434/76/pdf/n0543476.pdf?token=05t8R7LKjk3gNENNv&fe=true>

¹⁹ ประกอบด้วย คอสตาริกา จอร์แดน ลิกเตนสไตน์ สิงคโปร์ และสวิตเซอร์แลนด์ ข้อเสนอหลัก ๆ ประกอบด้วย การปรับปรุงวิธีการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กับสมัชชาฯ และองค์กรหลักอื่น ๆ รวมทั้งเรียกร้องให้สมาชิกถาวรหลีกเลี่ยงการใช้สิทธิ veto ในกรณีที่เป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง สืบค้นร่างข้อมติฉบับเต็มได้ที่ <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n06/275/39/pdf/n0627539.pdf?token=FZFfMyuRlnnwesW2lC&fe=true>

²⁰ ผู้ประสานงานหลักคือเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ สืบค้นร่างข้อมติฉบับเต็มได้ที่ <https://documents.un.org/doc/undoc/ltd/n07/501/96/pdf/n0750196.pdf?token=Kq8wm8q5lBH4xJwWX7&fe=true>

ช่วงเวลา	ผู้ริเริ่ม	ข้อเสนอ	ผลลัพธ์
			ประธาน IGN ²¹
ปี 2554	กลุ่ม G4	ร่างข้อมติ ให้ขยายสมาชิกถาวรและ ไม่ถาวร และการปรับปรุงวิธีการทำงาน ของคณะมนตรีฯ โดยไม่มีการกำหนด รายละเอียดอื่น ²²	ไม่ได้รับการสนับสนุน ที่เพียงพอจากรัฐสมาชิก ²³
ปี 2555	กลุ่ม Small Five	ร่างข้อมติ เรื่องการปรับปรุงวิธีการทำงาน ของคณะมนตรีฯ ²⁴ ซึ่งกลุ่มฯ เชื่อว่าอาจ ได้รับเสียงสนับสนุนมากถึงกึ่งหนึ่งของ รัฐสมาชิกทั้งหมด เนื่องจากไม่จำเป็นต้อง แก้ไขกฎบัตรฯ	กลุ่มฯ ถอนร่างข้อมติฯ จากการพิจารณาของ สมัชชาฯ เนื่องจาก แรงกดดันของประเทศ P5 และการต่อต้าน ของกลุ่ม UfC ²⁵
ปี 2558	ประธาน IGN (นาย Courtenay Rattray เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรจากเมกา)	Framework Document ที่รวม submissions จาก 120 รัฐสมาชิก และ ภาคผนวกที่เป็นหนังสือจาก 6 รัฐสมาชิก และกลุ่มประเทศที่ไม่ประสงค์ให้รวมทำที่ ของตนไว้ใน Framework Document เพื่อมุ่งไปสู่การเริ่มเจรจาโดยมีเอกสารเป็น พื้นฐาน (text-based negotiation:	ไม่ได้รับการสนับสนุน ที่เพียงพอจากรัฐสมาชิก หมายเหตุ เอกอัครราชทูต Rattray ไม่ได้รับการต่ออาณัติ ในสมัยต่อมา (เนื่องจาก แรงกดดันจาก

²¹ Swart, Lydia, Timeline UN Security Council Reform 1992-2015, Center for UN Reform Education, [Online], 2015, Available from: <https://centerforunreform.org/wp-content/uploads/2015/05/Timeline-2015.pdf>.

²² จากข้อมูลตามที่ปรากฏใน <https://archive.globalpolicy.org/events/past-events/50196-text-of-the-draft-framework-resolution-from-the-g4.html> อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏว่ามีร่างข้อมติดังกล่าวในระบอบฐานข้อมูลของสหประชาชาติ จึงน่าจะเป็นไปได้ที่ร่างข้อมติฯ ไม่ได้รับการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสมัชชาฯ อย่างเป็นทางการ

²³ Swart, Lydia, supra note 21.

²⁴ หมายเหตุ Office of Legal Affairs ของสหประชาชาติมีข้อคิดเห็นว่า การปรับปรุงวิธีการทำงานของคณะมนตรีฯ เป็นประเด็นหนึ่งที่ IGN ได้รับอาณัติให้พิจารณา จึงต้องใช้หลักการลงคะแนนเสียงแบบ 2 ใน 3 ของจำนวนรัฐสมาชิกทั้งหมดตามแนวทางของข้อมติที่ 53/30 ด้วย

²⁵ Swart, Lydia, supra note 21.

ช่วงเวลา	ผู้ริเริ่ม	ข้อเสนอ	ผลลัพธ์
		TBN) ²⁶	บางประเทศ P5) ²⁷ ทำให้การหารือบน พื้นฐานของ Framework Document ลื่นสุดลง

หลังจากนั้น ประธาน IGN ในสมัยต่อมาได้ใช้แนวทางการจัดทำเอกสารสรุปการหารือในกรอบ IGN เป็นลักษณะ Elements Paper on Convergences and Divergences และประธานร่วมของ IGN แต่ละสมัยเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการปรับปรุงเอกสารดังกล่าวเพิ่มเติมบนพื้นฐานของการหารือในปีนั้น ๆ

2) สถานะการหารือเกี่ยวกับข้อเสนอการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในกรอบ IGN

ปัจจุบัน มีประเทศและกลุ่มประเทศที่มีข้อเสนอและบทบาทนำในการหารือในกรอบ IGN ดังปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ท่าทีของประเทศและกลุ่มประเทศเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในกรอบ IGN

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิกถาวร	สมาชิกไม่ถาวร	สมาชิกภาพประเภทใหม่	สิทธิ veto
กลุ่มแอฟริกา / Committee of Ten (C10) ²⁸	✓	✓	X	ยกเลิก แต่หากยกเลิกไม่ได้ ก็ให้ขยายให้แก่สมาชิกถาวรใหม่ด้วย ²⁹

²⁶ Security Council Report, *In Hindsight: Security Council Reform*, [Online], 2019, Available from: <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2019-09/in-hindsight-security-council-reform.php>.

²⁷ Elect the Council, *History of UNSC Reform*, [Online], 2024, Available from: <https://electthecouncil.org/history-of-reform>.

²⁸ กลุ่ม C10 จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นจุดประสานงานสำหรับประเด็นการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ประกอบด้วยผู้แทนจาก 5 ภูมิภาคย่อยของแอฟริกา มีสมาชิกคือแอลจีเรีย สาธารณรัฐคองโก อิควทอเรียลกินี เคนยา ลิเบีย นามิเบีย เซเนกัล เซียร์ราลีโอน ยูกันดา และแซมเบีย

²⁹ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemts.unmeetings.org/estatemts/10.0010/2023121310000000/EKdP2bcNVw4R/Uux6YXjydcW_en.pdf

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
กลุ่ม L.69 ³⁰	✓	✓	X	ยกเลิก แต่หากยกเลิกไม่ได้ ก็ให้ขยาย ให้แก่สมาชิกถาวรใหม่ด้วย ³¹
กลุ่ม Uniting for Consensus หรือ UfC ³²	X	✓	✓ (ยึดหยุ่นใน รายละเอียด)	จำกัดการใช้สิทธิ veto ในกรณีที่เป็น โศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ (mass atrocities) ³³
กลุ่ม G4 ³⁴	✓	✓	N/A	สมาชิกถาวรใหม่ต้องไม่ใช้สิทธิ veto จนกว่าจะมีข้อตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ใน ขั้นตอนการทบทวนหลังจาก 15 ปี ที่ข้อแก้ไขกฎบัตรฯ มีผลใช้บังคับ
กลุ่ม Benelux ³⁵	✓	✓	ยึดหยุ่น	สนับสนุนข้อริเริ่มให้จำกัดการใช้สิทธิ veto
กลุ่ม Nordic ³⁶	✓	✓	N/A	สนับสนุนข้อริเริ่มให้จำกัดการใช้สิทธิ veto

³⁰ หนังสือจากคณะผู้แทนถาวรเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ประจำสหประชาชาติถึงประธานร่วม IGN UNGA78 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2566 สืบค้นจาก <https://www.un.org/en/ga/screform/78/pdf/2023-11-30-cochairs-letter-l69-model.pdf>

³¹ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatements.unmeetings.org/estatements/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/LNPIPxbsExef_en.pdf

³² สมาชิกกลุ่มฯ ล่าสุดประกอบด้วยอาร์เจนตินา แคนาดา โคลอมเบีย คอสตาริกา อิตาลี มอลตา เม็กซิโก ปากีสถาน สาธารณรัฐเกาหลี ซานมาริโน สเปน และตุรกี

³³ หนังสือจากคณะผู้แทนถาวรอิตาลีประจำสหประชาชาติ ถึงประธานร่วม IGN UNGA78 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567 สืบค้นจาก <https://www.un.org/en/ga/screform/78/pdf/2024-02-27-cochairs-ufc-model.pdf>

³⁴ หนังสือจากเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรบราซิล เยอรมนี อินเดีย และญี่ปุ่นถึงประธานร่วม IGN UNGA78 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก <https://www.un.org/en/ga/screform/78/pdf/2023-12-29-cochairs-letter-g4-model.pdf>

³⁵ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatements.unmeetings.org/estatements/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/AM1uUVaxEGa1_en.pdf

³⁶ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatements.unmeetings.org/estatements/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/oQqqASqRYJA_en.pdf

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
กลุ่ม CARICOM ³⁷	✓	✓	N/A	ควรจำกัดการใช้สิทธิ veto แต่หากคงไว้ ก็ต้องขยายให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่
กลุ่มอาหรับ ³⁸	✓	✓	N/A	ควรจำกัดการใช้สิทธิ veto แต่หากคงไว้ ก็ต้องขยายให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่
ฝรั่งเศส ³⁹	✓ แอฟริกา G4	✓	N/A	สนับสนุนการจำกัดการใช้สิทธิ veto โดย สอดคล้องกับ Political Statement on the Suspension of Veto in Case of Mass Atrocities ที่เสนอโดยตนและเม็กซิโก เรียกร้องให้ประเทศ P5 งดเว้นการใช้สิทธิ veto ในกรณีที่เป็นโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ ⁴⁰
สหราชอาณาจักร ⁴¹	✓ แอฟริกา G4	✓	N/A	สนับสนุนการจำกัดการใช้สิทธิ veto ตามแนวทาง Code of Conduct ของ กลุ่ม Accountability, Coherence

³⁷ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/y1JNjgbrll21_en.pdf

³⁸ ถ้อยแถลงของกลุ่มฯ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังและถ้อยแถลงดังกล่าวได้ที่ https://webtv.un.org/en/asset/k1o/k1o4fb47ri?_gl=1*xv5zn1*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzlxMzk1MDIy*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjcyMzI5MS42LjEuMTcyMjcyNTMzMS4wLjAuMA และ https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/D5Eobbm5gPW_ar.pdf

³⁹ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังและถ้อยแถลงดังกล่าวได้ที่ https://webtv.un.org/en/asset/k1k/k1k6rbq9ze?_gl=1*9pebbu*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzlxMzk1MDIy*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjcyMzI5MS42LjEuMTcyMjcyODI3NS4wLjAuMA และ https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213153000000/Eme06phlMteC/nSbjBKxS1CEX_fr.pdf

⁴⁰ สืบค้นรายละเอียดแถลงการณ์ฉบับเต็มได้ที่ <https://www.globalr2p.org/wp-content/uploads/2020/01/2015-Political-Declaration-on-the-Suspension-of-the-Veto-En.pdf>

⁴¹ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213153000000/Eme06phlMteC/VQPASCl01MCS_en.pdf

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
				and Transparency (ACT) ที่เรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ (ทั้งที่เป็นสมาชิกถาวรและไม่ถาวรของคณะมนตรีฯ ในปัจจุบันหรือในอนาคต) ไม่ลงคะแนนเสียงคัดค้านร่างข้อมติของคณะมนตรีฯ ที่มุ่งจะยุติหรือป้องกันการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ⁴²
สหรัฐฯ ⁴³	✓ G4 (บราซิล) แอฟริกา และกลุ่ม ลาติน อเมริกาฯ	✓	N/A	คงไว้ดังเดิม
รัสเซีย ⁴⁴	✓ อินเดีย บราซิล	✓	N/A	ไม่สนับสนุนข้อริเริ่มที่จำกัด prerogatives ของประเทศ P5 ในการใช้สิทธิ veto

⁴² หนังสือลงวันที่ 14 ธันวาคม 2558 จากเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรลิกเตนสไตน์ (นาย Christian Wenaweser) ถึงเลขาธิการสหประชาชาติ (A/70/621-S/2015/978)

⁴³ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังได้ที่ https://webtv.un.org/en/asset/k1o/k1o4fb47ri?_gl=1*18zej8z*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzlxMzk1MDly*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjczMjlzOC43LjEuMTcyMjczMjl2Mi4wLjAuMA

⁴⁴ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังและถ้อยแถลงดังกล่าวได้ที่ https://webtv.un.org/en/asset/k1z/k1zuwkk64z?_gl=1*o2qa1o*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzlxMzk1MDly*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjcyMzI5MS42LjEuMTcyMjcyODc5OC4wLjAuMA และ https://estatemts.unmeetings.org/estatemts/10.0010/20231214100000000/mqqPa69Lxsb2/sdoDf3qnPvzQ_ru.pdf

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
จีน ⁴⁵	√ แอฟริกา ประเทศ กำลังพัฒนา	√	N/A	เห็นว่า veto คือ “last safety valve” ที่ควรใช้อย่างมีเหตุผล และคัดค้าน การยกเลิกสิทธิ veto
สิงคโปร์ ⁴⁶	√	√	N/A	N/A
กัมพูชา ⁴⁷	√	√	N/A	N/A
เวียดนาม ⁴⁸	√	√	N/A	เห็นควรจำกัดการใช้สิทธิ veto เฉพาะ กรณีมาตรการตามบทที่ 7 ของกฎบัตร ⁴⁹
อินโดนีเซีย ⁵⁰	X	√	√	ไม่สนับสนุนการขยายสิทธิ veto และ เห็นควรลดการใช้ รวมทั้งในกรณีที่พิสูจน์ ได้ว่าการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรม ระหว่างประเทศ เกิดอาชญากรรม

⁴⁵ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังและถ้อยแถลงดังกล่าวได้ที่
https://webtv.un.org/en/asset/k1k/k1k6rbq9ze?_gl=1*9pebbu*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzIxMzk1MDly*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjcyMzI5MS42LjEuMTcyMjcyODI3NS4wLjAuMA และ
https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213153000000/Eme06phlMteC/bj83lvvFYsnF_zh.pdf

⁴⁶ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นคลิปการประชุมย้อนหลังได้ที่
https://webtv.un.org/en/asset/k1k/k1k6rbq9ze?_gl=1*9pebbu*_ga*MTM0OTMxNTI2Ni4xNzIxMzk1MDly*_ga_TK9BQL5X7Z*MTcyMjcyMzI5MS42LjEuMTcyMjcyODI3NS4wLjAuMA

⁴⁷ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213153000000/Eme06phlMteC/vgm1sfBUuELC_en.pdf

⁴⁸ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213153000000/Eme06phlMteC/gqmEES1C9LRy_en.pdf

⁴⁹ บทที่ 7 ของกฎบัตรฯ เป็นการให้อำนาจคณะมนตรีฯ ดำเนินมาตรการเพื่อจัดการกับภัยคุกคามต่อสันติภาพ การละเมิดสันติภาพ และการรุกราน ทั้งที่เป็นมาตรการที่ไม่ใช้กำลัง หรือมาตรการที่ใช้กำลังทางทหารทั้งบก เรือ และอากาศ เพื่อรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

⁵⁰ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/20231213100000000/EKdP2bcNVw4R/L9SN4jrLArjY_en.pdf

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
				สงครามหรือการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
ฟิลิปปินส์ ⁵¹	N/A	✓	พร้อมหารือ	สนับสนุนการจำกัดการใช้สิทธิ veto ตาม ข้อริเริ่มของฝรั่งเศสและเม็กซิโก และ ACT Code of Conduct
มาเลเซีย ⁵²	N/A	✓	N/A	ควรมุ่งไปสู่การยกเลิกสิทธิ veto และควร ควบคุมการใช้ในระหว่างนี้ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในกรณีที่มีการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม หรืออาชญากรรม ต่อมนุษยชาติ หรือการกำหนดเงื่อนไขให้ การใช้สิทธิ veto มีผลก็ต่อเมื่อมีประเทศ P5 อย่างน้อย 2 ประเทศและสมาชิก ไม่ถาวรอีก 3 ประเทศสนับสนุน
ลิกเตนสไตน์ ⁵³	N/A	✓	✓ สนับสนุน แนวทางใน ลักษณะ เดียวกับ ข้อเสนอของ กลุ่ม UfC	เห็นพ้องกับการจำกัดการใช้สิทธิ veto โดยสอดคล้องกับข้อริเริ่มของฝรั่งเศสและ เม็กซิโก และ ACT Code of Conduct

⁵¹ ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2566 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/2023121310000000/EKdP2bcNVw4R/huBqceh49Ham_en.pdf

⁵² ถ้อยแถลงเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2567 สืบค้นจาก https://estatemnts.unmeetings.org/estatemnts/10.0010/2024030810000000/ddN9xUDlcl3X/o1TWy6QyPHhA_en.pdf

⁵³ หนังสือจากเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรลิกเตนสไตน์ถึงประธานร่วม IGN UNGA78 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2567 สืบค้นจาก <https://www.un.org/en/ga/screform/78/pdf/2024-03-22-cochairs-faq-liechtenstein-model.pdf>

กลุ่ม/ประเทศ	ท่าที			
	สมาชิก ถาวร	สมาชิก ไม่ถาวร	สมาชิกภาพ ประเภทใหม่	สิทธิ veto
เม็กซิโก ⁵⁴	X	✓	✓	เห็นพ้องกับการจำกัดการใช้สิทธิ veto โดยสอดคล้องกับข้อริเริ่มของตนและฝรั่งเศส และ ACT Code of Conduct

อนึ่ง ข้อริเริ่มของฝรั่งเศสและเม็กซิโก และ Code of Conduct ที่เสนอโดยกลุ่ม ACT เรื่องการจำกัดการใช้สิทธิ veto ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสมาชิกจำนวนมาก (รวมทั้ง P2 คือฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร) แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่นำไปสู่ข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมในกรอบ IGN

ประเด็นอื่น ๆ การผลักดันให้เริ่มการเจรจาบนพื้นฐานของเอกสาร (text-based negotiation: TBN) ยังมีข้อโต้แย้งระหว่างประเทศต่าง ๆ อย่างมาก ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ขณะนี้มีแรงสนับสนุนเพียงพอในการเริ่มกระบวนการ TBN เพื่อให้เกิดความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรม และการเจรจาอาจนำไปสู่การประนีประนอมท่าทีระหว่างแต่ละฝ่ายได้⁵⁵ ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรคงการหารืออย่างไม่เป็นทางการในกรอบ IGN ไว้ เพื่อให้มีบรรยากาศการหารือที่เป็นมิตรและนำไปสู่ฉันทามติได้ง่ายกว่า⁵⁶

2.2.2 ท่าทีของไทยในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมาเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในประเด็นประเภทของสมาชิกภาพและสิทธิ veto

ปรากฏตามตารางที่ 4

⁵⁴ หนังสือจากเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรเม็กซิโกถึงประธานร่วม IGN UNGA77 ลงวันที่ 25 มกราคม 2566 (เอกสาร A/77/717) สืบค้นจาก <https://www.un.org/en/ga/screform/77/pdf/2023-05-03-ign-cochairs-mexican-proposal.pdf>

⁵⁵ เช่น กลุ่ม L.69 กลุ่ม G4 กลุ่ม Benelux และกลุ่ม Nordic

⁵⁶ เช่น กลุ่ม UfC กลุ่มอาหรับ จีน และรัสเซีย

ตารางที่ 4 ท่าทีของไทยในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมาเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ

ประเด็น	ท่าที
หลักการ ⁵⁷	<p>- ไทยสนับสนุนการปฏิรูปที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ของคณะมนตรีฯ เพื่อให้สามารถดำเนินอาณัติในบริบทของความท้าทายด้านความมั่นคงระหว่างประเทศในปัจจุบัน</p> <p>- ไทยเปิดกว้างต่อข้อเสนอที่สร้างสรรค์ สนับสนุนให้มีการหารือทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ หลีกเลี่ยงการเข้าข้างประเทศหรือกลุ่มประเทศใด เนื่องจากทุกฝ่ายยังมีท่าทีแตกต่างกันมาก ไม่น่าจะสามารถได้ข้อสรุปโดยเร็ว และไทยไม่มีผลประโยชน์ได้เสียโดยตรง</p> <p>- รัฐสมาชิกสามารถดำเนินการเพื่อปรับปรุงการทำงานของคณะมนตรีฯ ในส่วนที่ไม่ผูกโยงกับประเด็นที่ละเอียดอ่อนและเป็นที่ยกเถียงไปก่อนได้</p>
ประเภทของสมาชิกภาพ	<p>ไทยสนับสนุนหลักการของการขยายสมาชิกภาพ โดยเฉพาะสมาชิกไม่ถาวร ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐสมาชิกส่วนมากเห็นพ้องกัน⁵⁸</p> <p>เดือนพฤศจิกายน 2557 ไทยมีข้อเสนอเกี่ยวกับสมาชิกไม่ถาวรรูปแบบใหม่ (เรียกว่า interim category) ซึ่งสามารถนำไปสู่การเป็นสมาชิกถาวรได้⁵⁹</p> <p>- ให้รัฐสมาชิกที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกไม่ถาวรพิสูจน์บทบาทของตนในการมีส่วนร่วมดำเนินงานตามอาณัติของคณะมนตรีฯ ให้เป็นที่ประจักษ์ก่อน และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งซ้ำในวาระที่ 2 ต่อเนื่องกันได้</p>

⁵⁷ สัมภาษณ์ ภาณุวัฒน์ พรหมมานนท์, นักการทูตชำนาญการพิเศษ กองสันติภาพ ความมั่นคง และการลดอาวุธ กรมองค์การระหว่างประเทศ, 5 สิงหาคม 2567.

⁵⁸ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ยังตกลงกันไม่ได้คือจำนวนที่นั่งของสมาชิกไม่ถาวรที่จะเพิ่มขึ้น และแนวทางการจัดสรรที่นั่งระหว่างกลุ่มประเทศและภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งรายงานการศึกษาฉบับนี้ไม่พิจารณาในรายละเอียด นอกจากนี้ ไทยยังให้ความสำคัญของการมีผู้แทนของภูมิภาคต่าง ๆ ในจำนวนที่มากขึ้นและสมดุลขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยคำนึงถึงขนาดที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มภูมิภาค และการมีผู้แทนที่มีสัดส่วนอย่างเหมาะสมในคณะมนตรีฯ

⁵⁹ แนวคิดของข้อเสนอดังกล่าวคือ (1) การบรรลุน้ำหนักรวมในการขยายทั้งสมาชิกถาวรและไม่ถาวรพร้อมกันอาจเป็นไปได้ยาก (2) การปิดประตูสำหรับความเป็นไปได้ในการขยายสมาชิกถาวรในอนาคตก็เป็นเรื่องยากเช่นกัน เนื่องจากประเทศที่สนับสนุนการขยายสมาชิกถาวรมีจำนวนมาก และอาจผลักดันประเด็นดังกล่าวต่อไปเรื่อย ๆ หากยังไม่บรรลุน้ำหนักรวมครั้งนี้ และ (3) การมีท่าทีหรือข้อเสนอทำให้ไทยได้รับความสนใจและสามารถเข้าไปมีบทบาทสำคัญในกระบวนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ได้ (สัมภาษณ์ ไพศาล หรรษาณิชย์กิจ, รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ, 24 พฤษภาคม 2567.)

ประเด็น	ท่าที
	<p>- หากได้รับเลือกตั้งเป็นวาระที่ 2 ก็จะมีขั้นตอนการทบทวนว่าสมาชิกดังกล่าวควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นสมาชิกถาวรหรือไม่</p> <p>- ไทยยืนยันข้อเสนอดังกล่าวเป็นระยะ⁶⁰ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศต่าง ๆ เท่าที่ควร ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ไทยจึงตัดสินใจไม่ผลักดันข้อเสนอดังกล่าวต่อ</p>
การใช้สิทธิ veto	<p>ในหลักการ การใช้สิทธิ veto เป็นมาตรการปกป้อง (safeguard) ที่สำคัญ ในขณะเดียวกัน ก็เป็นอุปสรรคต่อการมีข้อตัดสินใจที่ได้เด็ดขาดและกระทบต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคณะมนตรีฯ</p> <p>ก่อนหน้านี้⁶¹ ไทยเคยแสดงท่าทีสนับสนุน Code of Conduct ที่จัดทำโดยกลุ่ม ACT⁶² และข้อริเริ่มของฝรั่งเศสและเม็กซิโก⁶³ แต่ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ก็ไม่ได้กล่าวแสดงท่าทีสนับสนุนหลักการดังกล่าวเช่นกัน</p> <p>ท่าทีปัจจุบันคือ ไทยควรมีภาพลักษณ์ที่สนับสนุนหลักการในการจำกัดการใช้สิทธิ veto ในกรณีโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ตามแนวทางของเอกสารทั้งสองข้างต้นและเมื่อคำนึงว่าในอนาคต การใช้สิทธิ veto ในบางกรณีอาจสอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทยและอาเซียน ดังนั้น ไทยจึงไม่ควรมีท่าทีคัดค้านเรื่องการใช้สิทธิ veto ในทางปฏิบัติ⁶⁴</p>
ประเด็นอื่น ๆ	
การเริ่มกระบวนการ TBN	<p>- ปี 2552 ไทยมีรายชื่ออยู่ในกลุ่มประเทศที่ร่วมลงนามในหนังสือถึงประธาน IGK เพื่อให้เริ่มกระบวนการ TBN และเคยกล่าวสนับสนุนให้เริ่มการเจรจาในหลายโอกาส⁶⁵</p>

⁶⁰ ถ้อยแถลงของไทยในการประชุม IGK เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2560 / วันที่ 2 และ 27 กุมภาพันธ์ 2561 / วันที่ 1 พฤษภาคม 2561 / วันที่ 29 มกราคม 2562 / วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 / วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 / วันที่ 29 พฤษภาคม 2562 / วันที่ 4 พฤษภาคม 2564

⁶¹ ถ้อยแถลงของไทยในการประชุม IGK เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2560 / 1 พฤษภาคม 2561 / วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 / วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 / วันที่ 25 มกราคม 2564 / วันที่ 4 พฤษภาคม 2564 / และถ้อยแถลงของไทยในการประชุมสมัชชาฯ วาระที่ 123 เรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2564

⁶² ไทยมีรายชื่ออยู่ในประเทศที่ร่วมลงนามสนับสนุน Code of Conduct ของกลุ่ม ACT ตามภาคผนวก II ของหนังสือจากเอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรลีกเตนส์ไตน์ถึงเลขาธิการสหประชาชาติ ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2558

⁶³ ไทยมีรายชื่ออยู่ในประเทศที่ร่วมสนับสนุนข้อริเริ่มดังกล่าว (ข้อมูลจาก https://www.diplomatie.gouv.fr/IMG/pdf/veto_-_carte_des_106_soutiens_en_-05-06-23_cle01d6c9.pdf)

⁶⁴ สัมภาษณ์ ภาณุวัฒน์ พรหมมานนท์, 5 สิงหาคม 2567.

⁶⁵ ถ้อยแถลงของไทยในการประชุม IGK เมื่อวันที่ 2 และ 27 กุมภาพันธ์ 2561

ประเด็น	ท่าที
	<p>- ท่าทีล่าสุดของไทยคือไทยสามารถสนับสนุนกระบวนการ TBN ได้ในหลักการ บนพื้นฐานของเอกสารที่ได้รับการพัฒนาจากการหารือในกรอบ IGN อย่างต่อเนื่อง โดยไม่จำเป็นต้องแสดงท่าทีต่อสถานะของเอกสาร และสนับสนุนการตัดสินใจในกรอบ IGN ด้วยฉันทามติ⁶⁶</p> <p>- จากการโน้มน้ำหนักของจีนที่ไม่เห็นด้วยกับกระบวนการ TBN เนื่องจากอาจทำให้เกิดข้อถกเถียงอย่างมากและไม่ส่งเสริมให้เกิดฉันทามติ⁶⁷ ทำให้ไทยหลีกเลี่ยงการแสดงท่าทีเกี่ยวกับเรื่องนี้ในระยะหลัง</p>

2.2.3 ประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการพิจารณาทบทวนหรือกำหนดท่าทีของไทย

1) การปฏิรูปคณะมนตรีฯ มีความเชื่อมโยงกับประเด็นความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับประเทศมหาอำนาจ ในขณะที่บรรยากาศในเวทีระหว่างประเทศในปัจจุบันมีแนวโน้มที่ประเทศมหาอำนาจเผชิญหน้ากันมากขึ้น ทำนองเดียวกันกับครั้งสงครามเย็นที่ประเทศ P5 มีท่าทีต่อต้านและเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน⁶⁸ ทำให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินอาณัติของคณะมนตรีฯ ในสถานการณ์ความขัดแย้งที่เป็นที่สนใจของประชาคมโลก อาทิ สถานการณ์ในยูเครนและตะวันออกกลาง แม้กระนั้น ในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ อาทิ การต่ออาณัติปฏิบัติการรักษาสันติภาพ ถือได้ว่าคณะมนตรีฯ ยังปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ⁶⁹

⁶⁶ สัมภาษณ์ ภาณุวัฒน์ พรหมานนท์, 5 สิงหาคม 2567.

⁶⁷ ล่าสุด เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทยได้ขอเข้าพบผู้แทนกองสันติภาพ ความมั่นคง และการลดอาวุธ กรมองค์การระหว่างประเทศ เพื่อย้ำท่าทีของจีนในเรื่องนี้ และขอรับการสนับสนุนจากไทย

⁶⁸ อย่างไรก็ดี นักวิชาการหลายคนวิเคราะห์ว่ามีข้อแตกต่างจากเดิมคือในช่วงสงครามเย็น ประเทศ P5 ยังสามารถแบ่งแยกและจำกัดประเด็นที่เป็นความขัดแย้งของตน โดยไม่นำมาปะปนกับการร่วมมือกันเพื่อดำเนินอาณัติในส่วนอื่น ๆ แต่ระยะหลัง ตั้งแต่สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนเมื่อปี 2565 มีแนวโน้มที่บางประเทศ P5 ไม่แยกแยะประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลอย่างแท้จริงออกจากประเด็นที่เป็นแค่การ “ตีรวน” เพื่อขัดขวางไม่ให้เกิดฉันทามติ (Hathaway, Oona A. and Patrick, Stewart. [Can the UN Security Council Still Help Keep the Peace? Reassessing Its Role, Relevance, and Potential for Reform](https://carnegieendowment.org/posts/2024/07/can-un-security-council-still-help-keep-the-peace?lang=en). Carnegie Endowment for International Peace. [Online]. 2024. Available from: <https://carnegieendowment.org/posts/2024/07/can-un-security-council-still-help-keep-the-peace?lang=en>).

⁶⁹ Hathaway and Patrick, supra note 67 และ Patrick, Stewart, [UN Security Council Reform: What the World Thinks](#), Carnegie Endowment for International Peace, [Online], 2023, Available from:

2) การออกแบบโครงสร้างของคณะมนตรีฯ มีเหตุผลทางประวัติศาสตร์รองรับไม่ว่าฝ่ายใดมีความเห็นว่าโครงสร้างดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ในยุคปัจจุบัน ก็จำเป็นต้องคำนึงด้วยว่าในที่สุดแล้ว คณะมนตรีฯ ควรมีขนาดกะทัดรัด เพื่อให้สามารถมีข้อตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาด ฉับไว และดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁷⁰ การพิจารณาว่าจำเป็นต้องปฏิรูปคณะมนตรีฯ โดยการเพิ่มสมาชิกภาพเพื่อให้คณะมนตรีฯ มีความเป็นผู้แทน (representativeness) ของประชาคมโลกอย่างทั่วถึงและมีการตัดสินใจที่ชอบธรรมมากขึ้น จึงควรต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ ในภาพรวมด้วย

3) ข้อพิจารณาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือสิทธิ veto มีความละเอียดอ่อนอย่างยิ่งสำหรับประเทศ P5 และเป็นที่ยอมรับกันดีว่าการให้สิทธิ veto แก่ประเทศเหล่านี้เป็นเสมือนปัจจัยหลักที่ทำให้สามารถจัดตั้งสหประชาชาติขึ้นได้⁷¹ และนักวิชาการส่วนหนึ่งมีข้อคิดเห็นว่าสิทธิ veto ช่วยให้เกิดการประนีประนอมและแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างประเทศมหาอำนาจ เป็นการป้องกันไม่ให้ความขัดแย้งปะทุจนเกิดสงครามและความรุนแรง⁷² ดังนั้น การยกเลิกสิทธิ veto จึงน่าจะส่งผลกระทบต่อดุลอำนาจในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศของคณะมนตรีฯ มากกว่าที่จะเป็นผลดี อีกทั้งเมื่อคำนึงว่าการแก้ไขกฎบัตรฯ จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อรัฐสมาชิกสหประชาชาติจำนวน 2 ใน 3 และประเทศ P5 ทุกประเทศได้ให้สัตยาบันแก้ไขข้อแก้ไขฯ แล้ว⁷³ จึงเป็นไปได้ยากที่ข้อเสนอการปฏิรูปใด ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อหรือเป็นการลดทอนสิทธิ veto หรือโครงสร้างเชิงอำนาจของประเทศ P5 จะเกิดขึ้นได้ในทางปฏิบัติ

<https://carnegieendowment.org/research/2023/06/un-security-council-reform-what-the-world-thinks?lang=en>.

⁷⁰ สัมภาษณ์ รองวุฒิ วีรบุตร, อัครราชทูต รองผู้แทนถาวรฯ คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา, 15 สิงหาคม 2567.

⁷¹ Security Council Report, supra note 9.

⁷² อัยย์ลดา แซ่ไคว้ว, 'ฝืนที่ไม่กล้าฝืนของชาวโลก' การปฏิรูปโครงสร้าง UNSC หนทางอันแสนยาวไกลและยากจะคาดเดา, The Momentum, [Online], 2023, Available from: <https://themomentum.co/analysis-united-security-council-reform/> [2024, August 3] และ Serdiuk, Valentyn M., UN General Assembly Resolution 76/262 as a strengthening of the collective response to the use of the veto right in the UN Security Council, [Online], 2024, Available from: https://www.researchgate.net/publication/380503011_UN_General_Assembly_Resolution_76262_as_a_strengthening_of_the_collective_response_to_the_use_of_the_veto_right_in_the_UN_Security_Council.

⁷³ ข้อ 108 ของกฎบัตรฯ

4) ที่ผ่านมา ในกรณีที่เกิดการชะงักงัน (deadlock) ของการพิจารณาของคณะมนตรีฯ สมัชชาฯ สามารถเข้ามาดำเนินการแทนโดยการพิจารณาใช้กลไกของข้อมติ 377(V) เรื่อง Uniting for Peace⁷⁴ ซึ่งเป็นผลมาจากข้อริเริ่มของสหรัฐฯ เพื่อหลบเลี่ยงการใช้สิทธิ veto โดยสหภาพโซเวียต (ในขณะนั้น) สำหรับกรณีสงครามเกาหลี⁷⁵ ข้อมติ Uniting for Peace กำหนดให้สมัชชาฯ จัดการประชุมสมัยพิเศษฉุกเฉิน (emergency special session)⁷⁶ เพื่อหาแนวทางแก้ไขสถานการณ์ที่คณะมนตรีฯ ไม่สามารถดำเนินการตอบสนองต่อกรณีที่เกิดภัยคุกคามต่อสันติภาพ การละเมิดสันติภาพ หรือการรุกรานประเทศหนึ่งโดยอีกประเทศหนึ่ง

ในช่วงก่อนการรับรองข้อมติ Uniting for Peace เมื่อปี 2493 เป็นจังหวะเวลาที่สหภาพโซเวียตอยู่ระหว่างการประท้วงคณะมนตรีฯ ที่ได้วันยังอยู่ในที่นั่งสมาชิกถาวร (ในขณะที่ควรเป็นจีน) โดยการไม่เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีฯ⁷⁷ ทำให้คณะมนตรีฯ สามารถรับรองข้อมติที่ 82 และ 83 ในเดือนมิถุนายน 2493 ที่ระบุให้รัฐสมาชิกสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่

---

⁷⁴ วรรคปฏิบัติกร 1 ของข้อมติดังกล่าวระบุว่า “...if the Security Council, because of lack of unanimity of the permanent members, fails to exercise its primary responsibility for the maintenance of international peace and security in any case where there appears to be a threat to the peace, breach of the peace, or act of aggression, the General Assembly shall consider the matter immediately with a view to making appropriate recommendations to Members for collective measures, including in the case of a breach of the peace or act of aggression the use of armed force when necessary, to maintain or restore international peace and security. If not in session at the time, the General Assembly may meet in emergency special session within twenty-four hours of the request therefor. Such emergency special session shall be called if requested by the Security Council on the vote of any seven members, or by a majority of the Members of the United Nations.”

⁷⁵ Elect the Council, supra note 27.

⁷⁶ จนถึงปัจจุบัน มีการใช้ช่องทางของข้อมติดังกล่าวในกรณีที่เกิดการชะงักงันของการพิจารณาในคณะมนตรีฯ หลายครั้ง ได้แก่ (1) เกาหลี เมื่อปี 2494 (2) ตะวันออกกลาง (คลองสุเอซ) ปี 2499 (3) ฮังการี ปี 2499 (4) ตะวันออกกลาง (จอร์แดนและเลบานอน) ปี 2501 (5) คองโก ปี 2503 (6) บังกลาเทศ ปี 2514 (7) อัฟกานิสถาน 2523 (8) ตะวันออกกลาง (อิสราเอล) ปี 2510 และ 2525 (9) นามิเบีย ปี 2524 (10) ยูเครน ปี 2565 และ (11) ปาเลสไตน์ ปี 2523 2540 และ 2566

⁷⁷ Scharf, Michael P., Power Shift: The Return of the Uniting for Peace Resolution. Case Western Reserve Journal of International Law Vol. 55, [Online], 2023, Available from: https://scholarlycommons.law.case.edu/cgi/viewcontent.cgi?params=/context/jil/article/2653/&path_info=Scharfarticle.pdf.

เกาหลีใต้เพื่อขับไล่การรุกรานของเกาหลีเหนือและนำสันติภาพและความมั่นคงกลับสู่คาบสมุทรเกาหลี ด้วยผลจากข้อมติดังกล่าว สหรัฐฯ นำกองกำลังสหประชาชาติที่ประกอบด้วยกำลังพลจากรัฐสมาชิกสหประชาชาติอีก 15 ประเทศไปดำเนินอาณัติที่ได้รับจากคณะมนตรีฯ ในสงครามเกาหลี⁷⁸ อย่างไรก็ดี เมื่อสหภาพโซเวียตกลับเข้าสู่การประชุมคณะมนตรีฯ ในเดือนสิงหาคม 2493 ก็ได้ใช้สิทธิ veto ร่างข้อมติของสหรัฐฯ ที่ประณามการต่อต้านกองกำลังของสหประชาชาติโดยเกาหลีเหนือ ทำให้สหรัฐฯ ต้องหาวิธีหลบเลี่ยงการใช้สิทธิ veto ของสหภาพโซเวียต ด้วยการเสนอข้อมติ *Uniting for Peace* ดังกล่าว⁷⁹ แม้สหภาพโซเวียตแสดงความคัดค้านข้อมติดังกล่าวอย่างรุนแรง แต่ ณ ขณะนั้น สหรัฐฯ มีอิทธิพลในเวทีระหว่างประเทศสูงมาก กอปรกับสมัชชาฯ ประกอบด้วยประเทศตะวันตกและพันธมิตรเป็นเสียงข้างมาก⁸⁰ ทำให้ข้อมติ ผ่านการรับรองด้วยคะแนนเสียงสนับสนุนอย่างท่วมท้น

แนวทางการดำเนินการของสมัชชาฯ ตามข้อมติ *Uniting for Peace* ขึ้นอยู่กับบริบททางภูมิรัฐศาสตร์และปัจจัยเชิงโครงสร้างอำนาจในคณะมนตรีฯ และสมัชชาฯ ที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา ตั้งแต่มีการรับรองข้อมติ *Uniting for Peace* กรณีสงครามเกาหลีเป็นเพียงครั้งเดียวที่สมัชชาฯ รับรองข้อมติในการประชุมสมัยพิเศษฉุกเฉินที่เป็นการเรียกร้องให้รัฐสมาชิกสหประชาชาติและหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือแก่สหประชาชาติในการดำเนินมาตรการทางทหาร (*use of force*)⁸¹ ในขณะที่ในปัจจุบัน มีข้อจำกัดด้านงบประมาณเป็นประเด็นปัญหาหลัก และการคัดค้านจากฝ่ายต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน ทำให้ข้อมติที่รับรองในที่ประชุมสมัชชาสมัยพิเศษฉุกเฉินไม่สามารถผลักดันให้เกิดการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร

5) พัฒนาการที่สำคัญเกี่ยวกับประเด็นเรื่องสิทธิ veto ในช่วงที่ผ่านมา คือ การที่สมัชชาฯ รับรองข้อมติที่ 76/262 (*Standing Mandate for a General Assembly Debate When a Veto is Cast in the Security Council*) เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565 หรือที่เรียกกันว่าข้อมติ *Veto Initiative*⁸² ซึ่งกำหนดให้ที่ประชุมสมัชชาฯ จัดการประชุมภายใน 10 วันทำการ (ในกรณีที่ไม่มี

⁷⁸ Carswell, Andrew J., *Unblocking the UN Security Council: The Uniting for Peace Resolution*, *Journal of Conflict and Security Law*, Volume 18, Issue 2, [Online], 2013, Available from: <https://academic.oup.com/jcsl/article/18/3/453/864898>.

⁷⁹ Scharf, *supra* note 77.

⁸⁰ Carswell, *supra* note 78.

⁸¹ ข้อมติที่ 498V รับรองเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2494 สืบค้นข้อมติดังกล่าวได้ที่ <https://documents.un.org/doc/resolution/gen/nr0/744/45/pdf/nr074445.pdf>. Carswell, *supra* note 77.

⁸² เดิมลีกเตนส์โตร์นผลักดันการเจรจาร่างข้อมติดังกล่าวมาเป็นเวลาหลายปี แต่ไม่มีแรงสนับสนุนที่เพียงพอและวาระวันการพิจารณาไปในช่วงสถานการณ์โควิด-19 จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์รัสเซียบุกยูเครน และคณะมนตรีฯ ไม่สามารถออกมาตรการใด ๆ ได้อันเป็นผลมาจากการใช้สิทธิ veto ของรัสเซีย ประเทศตะวันตกและประเทศอื่น ๆ

การจัดประชุมสมัชชาสมัชชาพิเศษฉุกเฉินในเรื่องนั้น) เพื่ออภิปรายประเด็นของร่างข้อมติที่ไม่ผ่านการรับรองของคณะมนตรีฯ เนื่องจากการใช้สิทธิ veto

จนถึงขณะนี้ ยังมีความเห็นไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการบรรลุวัตถุประสงค์ของข้อมติดังกล่าว บางส่วนเห็นว่าเป็นแนวทางเพิ่มการมีส่วนร่วมของสมัชชาฯ ในการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ ในลักษณะ check and balance และเป็นการบังคับให้ประเทศ P5 ใช้ความระมัดระวังและไตร่ตรองมากยิ่งขึ้นในการตัดสินใจใช้สิทธิ veto ของตน เนื่องจากมีพันธะเพิ่มเติมในการอธิบายเหตุผลของตนต่อที่ประชุมสมัชชาฯ ตามนัยของข้อมติ⁸³ ในขณะที่บางส่วนเห็นว่ากระบวนการตามข้อมติฯ ยังไม่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างความโปร่งใส และป้องปรามหรือลดการใช้สิทธิ veto ของประเทศ P5 อย่างมีนัยสำคัญ ดังปรากฏตามสถิติการใช้สิทธิ veto ถึง 14 ครั้งในช่วง 2 ปีหลังจากที่ข้อมติดังกล่าวได้รับการรับรอง⁸⁴ ซึ่งเป็นสถิติที่ไม่แตกต่างจากเดิม ก่อนการรับรองข้อมติฉบับนี้ เนื่องจากการประชุมที่จัดขึ้นตามข้อมติฯ เป็นเพียงการให้ประเทศ P5 อธิบายเหตุผลของตนในการใช้สิทธิ veto และประเทศอื่น ๆ ทำได้เพียงอภิปรายแสดงความเห็น แต่ไม่ได้นำไปสู่การรับรองร่างข้อมติของสมัชชาฯ ต่อสถานการณ์ที่มีการใช้สิทธิ veto นั้น ๆ บทบาทของสมัชชาฯ ตามข้อมติฉบับนี้จึงแตกต่างจากการใช้กลไกของข้อมติเรื่อง Uniting for Peace

2.3 สรุปผลการศึกษา

จะเห็นได้ว่าสำหรับประเด็นเรื่องประเภทของสมาชิกภาพและสิทธิ veto ฝ่ายต่าง ๆ ยังมีท่าทีแตกต่างกัน ดังนี้

2.3.1 ประเภทของสมาชิกภาพ

รัฐสมาชิกเห็นพ้องกันถึงความจำเป็นในการเพิ่มที่นั่งสมาชิกไม่ถาวร เพื่อให้ประเทศขนาดกลางและขนาดเล็กมีโอกาสได้เข้าไปทำหน้าที่ในคณะมนตรีฯ มากขึ้น แต่ยังมีท่าทีแตกต่างกันเกี่ยวกับการเพิ่มที่นั่งสมาชิกถาวร (สนับสนุนโดยกลุ่มแอฟริกา กลุ่ม L.69 กลุ่ม G4 กลุ่ม Benelux กลุ่ม Nordic และกลุ่มอาหรับ) และความเป็นไปได้ในการเพิ่มประเภทสมาชิกไม่ถาวรรูปแบบใหม่ที่มีวาระดำรงตำแหน่งยาวนานขึ้นและสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำ (กลุ่ม UfC) ในขณะที่ประเทศ P5 แสดง

จึงร่วมกันสนับสนุนการเสนอร่างข้อมติดังกล่าวต่อที่ประชุมสมัชชาฯ ในที่สุด ข้อมติฯ ได้รับการรับรองโดยไม่มี การลงคะแนนเสียง

⁸³ Peters, Anne, The War in Ukraine and the Curtailment of the Veto in the Security Council, Groupe d'études Géopolitiques, RED Volume 5, Issue 1, [Online], 2023, Available from: <https://geopolitique.eu/en/articles/the-war-in-ukraine-and-the-curtailment-of-the-veto-in-the-security-council/>.

⁸⁴ ข้อมูลจาก <https://psdata.un.org/dataset/DPPA-SCVEToes>

ท่าที่ไม่คัดค้านการเพิ่มที่นั่งสมาชิกถาวรในหลักการ (แม้มีการสนับสนุนประเทศที่เห็นควรให้ได้รับที่นั่งดังกล่าวแตกต่างกัน)

2.3.1.1 การเพิ่มที่นั่งสมาชิกถาวร

1) แอฟริกาได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางในฐานะที่เป็นภูมิภาคเดียวที่ยังไม่มีสมาชิกถาวร แม้ว่าปฏิบัติการรักษาสันติภาพส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 อยู่ในภูมิภาคแอฟริกา และวาระการพิจารณาเชิงสาระัตถะ (substantive agenda) ของคณะมนตรีฯ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแอฟริกา

2) ประเทศ P5 บางส่วนสนับสนุนการเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่ม G4 ด้วยความหวังว่ากลุ่ม G4 สามารถแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสันติภาพที่เป็นส่วนแบ่งความรับผิดชอบของประเทศ P5 ได้⁸⁵ แต่แนวคิดการเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่ม G4 ไม่ได้รับการตอบรับเท่าที่ควรจากประเทศขนาดกลางและขนาดเล็กอื่น ๆ เนื่องจากหลายประเทศเห็นว่าสิทธิที่ประเทศ P5 ได้รับในปัจจุบันเป็นเพราะเหตุผลทางประวัติศาสตร์ เป็นความผิดพลาดในอดีตที่ไม่ควรให้เกิดขึ้นซ้ำอีก อีกทั้งยังมีประเทศขนาดกลางอีกหลายประเทศที่กำลังก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจและการเมืองนอกจากกลุ่ม G4 หากมีการขยายสมาชิกถาวรให้แก่กลุ่ม G4 ก็อาจนำไปสู่การที่ประเทศขนาดกลางใหม่ ๆ เหล่านี้จะเรียกร้องที่นั่งเพิ่มเติมอีกในอนาคต

3) นอกจากนี้ ยังมีหลายประเทศที่คัดค้านการเข้าเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่ม G4 อย่างเฉพาะเจาะจง เนื่องจากมีผลประโยชน์ไม่สอดคล้องกัน อาทิ ปากีสถานคัดค้านอินเดีย อาร์เจนตินาคัดค้านบราซิล อิตาลีคัดค้านเยอรมนี และจีนคัดค้านญี่ปุ่น⁸⁶ ในขณะเดียวกัน ประเทศกำลังพัฒนาเห็นว่าไม่ควรเพิ่มเยอรมนีซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันตก เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีสัดส่วนที่นั่งมากเกินไป (over-representation) อยู่แล้วในปัจจุบัน (3 สมาชิกถาวรและ 2 สมาชิกไม่ถาวร) นอกจากนี้ การที่แต่ละประเทศ P5 ประเทศสนับสนุนและคัดค้านการเข้าเป็นสมาชิกถาวรของกลุ่ม G4 ที่แตกต่างกัน⁸⁷ ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะไม่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมาชิกถาวรใหม่

⁸⁵ ข้อมูลจากเว็บไซต์ของสหประชาชาติระบุว่างบประมาณสำหรับกองกำลังรักษาสันติภาพในปีล่าสุด (1 กรกฎาคม 2566-30 มิถุนายน 2567) อยู่ที่ประมาณ 6,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (<https://peacekeeping.un.org/en/data>)

⁸⁶ Lukmaan, supra note 8.

⁸⁷ อาทิ อินเดียเป็นคู่พิพาทกับจีนกรณีเขตแดน และจีนมีข้อห่วงกังวลที่อินเดียมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นในภูมิภาค รัสเซียไม่เห็นด้วยกับการเพิ่มเยอรมนีหรือญี่ปุ่นเป็นสมาชิกถาวร เนื่องจากมีท่าทีไปในแนวทางเดียวกับสหรัฐฯ ในขณะที่ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ ไม่น่าจะสนับสนุนประเทศที่มีประเด็นสิทธิมนุษยชนหรือระบอบประชาธิปไตยเป็นที่ห่วงกังวล

2.3.1.2 การเพิ่มที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่

1) หลายประเทศมีท่าทีพร้อมเปิดรับการหารือเกี่ยวกับข้อเสนอของกลุ่ม UfC ในขณะที่กลุ่มแอฟริกามีท่าทีคัดค้านการหารือในเรื่องนี้ เนื่องจากต้องการได้รับการจัดสรรที่นั่งสมาชิกถาวร⁸⁸

2) อย่างไรก็ดี เมื่อคำนึงว่าการเลือกตั้งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีฯ เป็นกรอบที่สำคัญและมีภาวะการแข่งขันสูงมากมาโดยตลอด อีกทั้งการรณรงค์หาเสียงต้องอาศัยงบประมาณสนับสนุนจำนวนมาก เนื่องจากหลายประเทศประสงค์จะได้รับเลือกตั้งเพื่อจะได้มีโอกาสแสดงบทบาทและผลักดันผลประโยชน์ ตลอดจนจัดการกับข้อห่วงกังวลด้านความมั่นคงของตน การเพิ่มที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ที่มีวาระการดำรงตำแหน่งยาวนานขึ้นและสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำได้น่าจะเป็นผลดีในเชิงของความคุ้มค่าด้านงบประมาณ และเมื่อพิจารณาว่าวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปีดังเช่นปัจจุบันอาจสั้นเกินกว่าที่จะทำให้สามารถแสดงบทบาทและดำเนินนโยบายด้านความมั่นคงของตนอย่างมีนัยสำคัญและต่อเนื่องได้ ก็ทำให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้นที่จะพิจารณาสนับสนุนข้อเสนอของกลุ่ม UfC

2.3.2 สิทธิ veto

ข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปสิทธิ veto ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏตามตารางที่ 5
ตารางที่ 5 ข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปสิทธิ veto

ข้อเสนอ	ประเทศและกลุ่มประเทศที่สนับสนุน
การขยายสิทธิ veto ให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่	กลุ่มแอฟริกา กลุ่ม L.69 กลุ่ม CARICOM และกลุ่มอาหรับ
การไม่ขยายสิทธิ veto ให้แก่สมาชิกถาวรรายใหม่	ประเทศ P5 โดยการประเมินจากท่าทีที่ผ่านมา
การพิจารณาเรื่องการขยายสิทธิ veto ในกรอบของการทบทวนภายหลังจากข้อแก้ไขกฎบัตรฯ มีผลใช้บังคับ	กลุ่ม G4
การยกเลิกสิทธิ veto	กลุ่ม UfC
การจำกัดขอบเขตของการใช้สิทธิ veto อาทิ (1) การให้อำนาจสมัชชาฯ ในการ overrule สิทธิ veto โดยใช้เสียงข้างมากของสมัชชาฯ (2) การจำกัดการใช้สิทธิ veto เฉพาะในการบังคับใช้มาตรการตามบทที่ 7 หรือ (3) การใช้สิทธิ veto มีผลก็ต่อเมื่อใช้โดยประเทศ P5 มากกว่า 1 ประเทศ	กลุ่ม Nordic

⁸⁸ สัมภาษณ์ ศรวุช นรมุณีพิทักษ์, นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักงานปลัดกระทรวงฯ, 5 สิงหาคม 2567.

สมมติฐานที่ว่าความพยายามในการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ที่ผ่านมานี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะการขัดขวางของประเทศ P5⁸⁹ มีความเป็นไปได้สูง ผู้เขียนจึงมีข้อสรุปว่าแนวทางการปฏิรูปที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศ P5 เท่านั้นที่จะสามารถนำไปสู่การบรรลุความคืบหน้าในการเจรจาได้ และเมื่อคำนึงว่าในการเจรจาระหว่างประเทศต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายตามบริบทของความสัมพันธ์และอิทธิพลของภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐกิจศาสตร์ ณ ขณะนั้น การวิเคราะห์หาจุดสมดุลระหว่างข้อเสนอและท่าทีที่แตกต่างกันของแต่ละฝ่ายในแนวทางที่ประเทศ P5 สามารถเห็นชอบด้วยจึงมีความสำคัญ และเป็นปัจจัยประกอบการพิจารณาการทบทวนและกำหนดท่าทีของไทยในเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในระยะต่อไป

---

⁸⁹ Khan, Aamir Hussain, UNSC's Expansion: Prospects for Change and Implications for the Regions and the World, Naval Postgraduate School, [Online], 2015, Available from: <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA632266.pdf>.

บทที่ 3 ข้อเสนอ

3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากข้อสรุปข้างต้น ผู้เขียนได้จัดทำวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการหาจุดสมดุลจากท่าที่ที่แตกต่างกันระหว่างประเทศและกลุ่มประเทศต่าง ๆ และแนวทางการกำหนดท่าที่ของไทยบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและผลประโยชน์ของไทย ดังปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จุดสมดุลของท่าที่ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และแนวทางการกำหนดท่าที่ของไทย

ประเด็น	จุดสมดุล
การขยายสมาชิกถาวร	สนับสนุนให้แอฟริกาได้รับที่นั่งสมาชิกถาวร โดยไม่ได้รับสิทธิ veto
เหตุผล	<p>- คณะมนตรีฯ ควรเป็นองค์กรที่มีขนาดเล็ก มีอำนาจเบ็ดเสร็จ และสามารถมีข้อตัดสินใจได้อย่างเฉียบพลัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว การเพิ่มจำนวนสมาชิกถาวรจึงควรจำกัดอยู่เพียงกลุ่มประเทศที่ยังขาดการมีผู้แทน (underrepresented) จริง ๆ เป็นหลัก เช่น แอฟริกา</p> <p>- แอฟริกาเป็นภูมิภาคเดียวที่ยังไม่มีสมาชิกถาวร ทั้งที่มีจำนวนรัฐสมาชิกสหประชาชาติถึง 54 ประเทศ⁹⁰ และมีประชากรคิดเป็นร้อยละ 17 ของจำนวนประชากรโลก⁹¹ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากประเทศและกลุ่มประเทศต่าง ๆ จำนวนมากที่เรียกร้องให้มีการแก้ไขความไม่เป็นธรรมเชิง</p>

⁹⁰ จำนวนรัฐสมาชิกสหประชาชาติแบ่งตามกลุ่มภูมิภาค สถานะ ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2567 ได้แก่ กลุ่มเอเชียแปซิฟิก (54) กลุ่มยุโรปตะวันออก (23) กลุ่มลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (33) และกลุ่มยุโรปตะวันตกและอื่น ๆ (28 + สหรัฐฯ)

⁹¹ Mbete, Sithembile, [Africa on the UN Security Council: Why the Continent Should Have Two Permanent Seats](https://theconversation.com/africa-on-the-un-security-council-why-the-continent-should-have-two-permanent-seats), The Conversation, [Online], 2024, Available from: <https://theconversation.com/africa-on-the-un-security-council-why-the-continent-should-have-two-permanent-seats-236720>.

ประเด็น	จุดสมมูล
	<p>ประวัติศาสตร์ (historical injustice) ต่อแอฟริกา⁹²</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นที่แอฟริกาต้องพิจารณาคือ (1) หากได้รับที่นั่งสมาชิกถาวร จะสามารถยอมแลกกับการยกเลิกการเรียกร้องสิทธิ veto ได้หรือไม่ และ (2) สามารถกำหนดประเทศที่จะได้รับที่นั่งสมาชิกถาวรได้หรือไม่ มีหลายความเห็นบ่งชี้ไปในแนวทางเดียวกันว่ามีความเป็นไปได้น้อยที่แอฟริกาจะสามารถตกลงกันได้ว่าประเทศใดบ้างที่ควรได้รับที่นั่งดังกล่าว⁹³ และอาจต้องพิจารณาแนวคิดของการมี rotating seat ที่สลับกันเองภายในภูมิภาค⁹⁴ (แต่ประเทศ P5 และประเทศอื่น ๆ อาจต้องการทราบว่าประเทศใดจะได้รับที่นั่งสมาชิกถาวรเพื่อประกอบการพิจารณา) หรือแนวคิดการให้ African Union (AU) ที่มีอำนาจในการดำเนินภารกิจด้านการสนับสนุนสันติภาพ (peace support missions) ในแอฟริกา⁹⁵ ทำหน้าที่สมาชิกถาวรในนามแอฟริกาในรูปแบบเดียวกับที่ใช้ในกรอบ G20⁹⁶ - การเพิ่มสมาชิกถาวรโดยไม่ให้สิทธิ veto น่าจะเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ประเทศ P5 ไม่ขัดขวางการเพิ่มสมาชิกถาวร เนื่องจากไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงสิทธิ สถานะพิเศษ และโครงสร้างอำนาจที่มีอยู่เดิมของตน - ประเด็นที่น่าจะสามารถจูงใจแอฟริกาให้ยอมรับแนวทางนี้คือ ข้อดีของการที่ไม่ต้องลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประจำ ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณในการรณรงค์หาเสียงเป็นจำนวนมาก และการมีความต่อเนื่องของการกำหนดนโยบายและการแสดงบทบาทในการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวาระการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับแอฟริกาโดยตรง - สิทธิพิเศษย่อมมาพร้อมกับภาระความรับผิดชอบ ภาระด้านงบประมาณที่ประเทศ P5 ต้องร่วมกันรับผิดชอบสำหรับภารกิจรักษาสันติภาพในฐานะสมาชิกถาวรมาพร้อมกับการมีสิทธิพิเศษในการใช้

⁹² Historical injustice เป็นประเด็นที่กลุ่มแอฟริกามักจะหยิบยกอยู่เสมอในการกล่าวถ้อยแถลงของตนในที่ประชุม IGU และกรอบการประชุมสมัชชาฯ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ เพื่อเน้นย้ำความจำเป็นในการเพิ่มสมาชิกถาวรให้แก่ภูมิภาคของตน หลายประเทศและกลุ่มประเทศมักกล่าวถึงประเด็นดังกล่าวในการสนับสนุนแอฟริกาด้วยเช่นกัน ล่าสุด เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2567 เซียร์ราลีโอนในฐานะประธานคณะมนตรีฯ เดือนสิงหาคม จัดการอภิปรายระดับสูงในหัวข้อ “Addressing the Historical Injustice and Enhancing Africa’s Effective Representation on the UN Security Council” เพื่อตอกย้ำความสำคัญของประเด็นนี้

⁹³ สัมภาษณ์ ไพศาล หรรษาณิชย์กิจ, 24 พฤษภาคม 2567.

⁹⁴ สัมภาษณ์ วรวิทย์ สมุทรกลิน, นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมองค์การระหว่างประเทศ, 15 สิงหาคม 2567.

⁹⁵ เป็นการดำเนินอาณัติของ AU ผ่านทาง Peace and Security Council ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2545 โดย Protocol Relating to the Establishment of the Peace and Security Council of the African Union มีภารกิจในการตอบสนองต่อความขัดแย้งในแอฟริกา

⁹⁶ สัมภาษณ์ จุฬามณีชาติสุวรรณ, 17 สิงหาคม 2567.

ประเด็น	จุดสมมูล
	<p>สิทธิ veto ดังนั้น เมื่อคำนึงว่าแอฟริกาอาจไม่อยู่ในสถานะที่จะช่วยสนับสนุนการระงับข้อพิพาทนี้ จึงควรพิจารณาทางออกที่สมมูลโดยการให้แอฟริกาได้รับเฉพาะที่นั่งถาวรที่ไม่มีสิทธิ veto เพื่อแลกกับการไม่ต้องรับภาระด้านงบประมาณในลักษณะที่ใกล้เคียงหรือเท่าเทียมกับประเทศ P5</p> <p>- กลุ่ม G4 ไม่น่าจะได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากรัฐสมาชิกหรือแม้แต่ภูมิภาคของตน และประเทศ P5 มีแนวโน้มที่จะคัดค้านบางประเทศที่มีผลประโยชน์ด้านความมั่นคงขัดแย้งกับตน</p> <p>กลุ่ม G4 จึงควรพิจารณาข้อเสนอของกลุ่ม UfC เป็นทางออก</p>
แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยสำหรับประเด็นการขยายสมาชิกถาวร	
ทางเลือกที่ 1: การสนับสนุนการขยายสมาชิกถาวร (ในหลักการ)	
<p><u>เหตุผล</u></p> <p>- ไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับแอฟริกาและประเทศในกลุ่ม G4 แม้มีความเป็นไปได้มากกว่าที่แอฟริกาจะได้รับที่นั่งสมาชิกถาวร เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากรัฐสมาชิกอย่างกว้างขวาง แต่ไทยคงไม่สามารถแสดงท่าทีได้ว่าสนับสนุนเฉพาะแอฟริกาและไม่สนับสนุนกลุ่ม G4</p> <p>- จากมุมมองด้านผลประโยชน์ของไทย การมีสมาชิกถาวรเพิ่มขึ้นจากแอฟริกา⁹⁷ และกลุ่ม G4 บางประเทศซึ่งเป็นมิตรประเทศของไทย อาทิ อินเดีย (ในฐานะประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของไทยในเอเชียใต้)⁹⁸ และญี่ปุ่น (ในฐานะประเทศที่มีนักลงทุนมูลค่าสูงสุดในไทย)⁹⁹ น่าจะสามารถช่วยสนับสนุนและปกป้องผลประโยชน์ของไทยและภูมิภาคเอเชียได้ในยามจำเป็น¹⁰⁰ เนื่องด้วยโครงสร้างประเทศ P5 ในปัจจุบัน ไม่มีประเทศใดที่ทำหน้าที่คอยปกป้องหรือดูแลผลประโยชน์ของไทยอย่างแท้จริง¹⁰¹ การมีสมาชิกถาวรเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะมิสิทธิ veto หรือไม่ จึงน่าจะเป็นผลดีกับไทยมากกว่า และมีผลเป็นการลดอิทธิพลครอบงำของประเทศ P5 ได้อีกทางหนึ่ง</p>	

⁹⁷ จากข้อมูลของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ไทยมีโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแอฟริกาในด้านต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี 2542 โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม การส่งผู้เชี่ยวชาญไปถ่ายทอดความรู้ และการดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

⁹⁸ ปัจจุบัน มีมูลค่าการค้าระหว่างกันกว่า 15,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี และไทยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าดังกล่าวเป็น 35,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี (ที่มา: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/84540> และ <https://thestandard.co/thailand-india-enhances-relations/>)

⁹⁹ จากตัวเลขการลงทุนจากต่างประเทศในไทยของปี 2566 พบว่านักลงทุนญี่ปุ่นมีการลงทุนเป็นอันดับหนึ่งที่ 32,148 ล้านบาท (ที่มา: <https://www.moc.go.th/th/gallery/article/detail/id/5/iid/365>)

¹⁰⁰ สัมภาษณ์ จุฬามณี ชาติสุวรรณ, 17 สิงหาคม 2567 และสัมภาษณ์ สุริยา จินดาวงษ์, เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน, 16 สิงหาคม 2567.

¹⁰¹ สัมภาษณ์ รองวุฒิ วีรบุตร, 15 สิงหาคม 2567.

ประเด็น	จุดสมมูล
<p>- ไทยอาจพิจารณาความเหมาะสมในการกล่าวถึงหลักเกณฑ์และการกำหนดคุณสมบัติสำหรับสมาชิกถาวรรายใหม่ โดยพิจารณาจากประเด็นต่าง ๆ อาทิ ขนาดเศรษฐกิจ จำนวนประชากร ความสามารถทางการทหาร การสนับสนุนทางการเงินต่อสหประชาชาติและกองกำลังรักษาสันติภาพ โดยมุ่งเน้นหลักเกณฑ์ที่ช่วยผลักดันให้คณะมนตรีฯ สามารถดำเนินอาณัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁰²</p> <p>ทางเลือกที่ 2: การไม่แสดงท่าทีสนับสนุนการขยายสมาชิกถาวร</p> <p><u>เหตุผล</u></p> <p>- โดยที่ท่าทีของแต่ละฝ่ายยังแตกต่างกันมาก และการขยายสมาชิกถาวรเป็นเรื่องที่ไทยไม่น่าจะได้รับประโยชน์โดยตรง ไทยจึงควรใช้ความระมัดระวังเพื่อไม่ให้ถูกดึงเข้าไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศ P5 และประเทศที่มีผลประโยชน์ได้เสียในเรื่องนี้</p> <p>- การเพิ่มสมาชิกถาวร ไม่ว่าจะมิลิทธิ veto หรือไม่ จะส่งผลให้ช่องว่างของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ขยายมากขึ้น และไม่สอดคล้องกับหลักความเป็นประชาธิปไตย¹⁰³ ไทยจึงไม่ควรสนับสนุนแนวทางที่จะเป็นการบั่นทอนหลักประชาธิปไตยและทำให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันดังกล่าวขยายวงกว้างมากขึ้น</p>	
<p>การเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่</p>	<p>สนับสนุนการเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรที่สามารถดำรงตำแหน่งได้นานกว่า 2 ปีและสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำ</p>
<p><u>เหตุผล</u></p> <p>- การเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่เป็นแนวทางที่สมมูลในการประนีประนอมท่าทีที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มแอฟริกา (เดิมไม่เห็นด้วยกับการหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่หากได้รับที่นั่งสมาชิกถาวรแล้วก็น่าจะมีท่าทียืดหยุ่นให้มีการหารือเกี่ยวกับสมาชิกประเภทใหม่ได้) กลุ่ม UFC (ผู้เสนอแนวคิด) และกลุ่ม G4 (ที่อาจสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่)</p> <p>- การเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่จะทำให้สมาชิกไม่ถาวรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ (1) กลุ่มที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปีดั้งเดิม และ (2) กลุ่มที่มีวาระการดำรงตำแหน่งยาวนานขึ้นและสามารถได้รับเลือกตั้งซ้ำ ทำให้การแข่งขันลดน้อยลง ประเทศขนาดกลางและขนาดเล็กมีโอกาส</p>	

¹⁰² แนวทางดังกล่าวมีพื้นฐานบางส่วนมาจากข้อเสนอของสหรัฐฯ ที่ปรากฏในเอกสาร U.S. Priorities for a Stronger, More Effective United Nations ปี 2548 ความส่วนหนึ่งกล่าวถึงการปฏิรูปคณะมนตรีฯ (สืบค้นเอกสารดังกล่าวได้ที่ <https://web.archive.org/web/20090118065120/http://www.state.gov/documents/organization/48439.pdf>)

¹⁰³ สัมภาษณ์ กุลภา เสือแพร, ที่ปรึกษา คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก, 6 สิงหาคม 2567.

ประเด็น	จุดสมมูล
	<p>มากขึ้นที่จะได้เข้าร่วมในคณะมนตรีฯ หากมุ่งที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี เนื่องจากประเทศที่เป็น rising power น่าจะมุ่งการลงสมัครรับเลือกตั้งในที่นั่งสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ เพื่อให้สามารถมีบทบาทในการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ ได้เต็มที่และต่อเนื่องมากขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีสมาชิกไม่ถาวร 2 ประเภททำให้ประเทศต่าง ๆ สามารถประเมินความคุ้มค่าเชิงงบประมาณที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และเลือกที่จะลงสมัครในที่นั่งที่เหมาะสมกับผลประโยชน์และนโยบายของตนได้ - ปัจจุบัน ภูมิภาคยุโรปมีสัดส่วนจำนวนสมาชิกทั้งประเภทถาวรและไม่ถาวรมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ การเพิ่มสมาชิกถาวรประเภทใหม่จึงควรมุ่งเน้นภูมิภาคที่ยังมีสัดส่วนจำนวนผู้แทนน้อย อาทิ เอเชีย และลาตินอเมริกาฯ
แนวทางการกำหนดท่าทีของไทย: สามารถสนับสนุนหรือแสดงท่าทียืดหยุ่นต่อการเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ได้	
เหตุผล	
	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อเสนอของกลุ่ม UfC มีแนวทางคล้ายกับข้อเสนอเรื่อง interim category¹⁰⁴ ของไทย จึงน่าจะพิจารณาสนับสนุนข้อเสนอดังกล่าวได้ - การเพิ่มจำนวนสมาชิกไม่ถาวร และเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ที่สามารถดำรงตำแหน่งในวาระที่ยาวนานขึ้นและอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำจะทำให้มีการกระจายของประเทศขนาดกลางและขนาดเล็กที่จะได้รับเลือกตั้งมากขึ้น การแข่งขันจะลดน้อยลง เมื่อกำหนดว่าไทยเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีฯ เพียง 1 ครั้ง ในวาระปี 2528-2529¹⁰⁵ และได้ลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งดังกล่าวอีกครั้งในวาระปี 2560-2561 แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง¹⁰⁶ หากในอนาคต ไทยมีผลประโยชน์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่ต้องการผลักดัน และได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายการเมือง¹⁰⁷ ให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกไม่ถาวรอีกครั้ง ไทยน่าจะได้ประโยชน์จากการที่มีที่นั่ง

¹⁰⁴ ข้อแตกต่างระหว่างข้อเสนอของกลุ่ม UfC กับข้อเสนอ interim category ของไทยคือ ข้อเสนอของกลุ่ม UfC ไม่นำไปสู่การที่สมาชิกไม่ถาวรที่ได้รับการเลือกตั้ง 2 วาระติดต่อกันอาจได้รับการพิจารณาให้เป็นสมาชิกถาวรได้

¹⁰⁵ ข้อมูลตามที่ปรากฏในเว็บไซต์ของสหประชาชาติ สืบค้นได้ที่ <https://main.un.org/securitycouncil/en/content/countries-elected-members>

¹⁰⁶ ประเทศที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในวาระเดียวกับไทยและได้รับเลือกตั้งในโควตาของกลุ่มเอเชีย คือคาซัคสถาน

¹⁰⁷ หลายฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเลือกตั้งสมาชิกไม่ถาวรของไทยในปี 2559 คือ การขาดแรงสนับสนุนในระดับการเมืองที่จะช่วยผลักดันให้การรณรงค์หาเสียงของไทยประสบผลสำเร็จ (สัมภาษณ์ จุฬามณี ชาติสุวรรณ, 17 สิงหาคม 2567 และสัมภาษณ์ สุรียา จินดาวงษ์, 16 สิงหาคม 2567.)

ประเด็น	จุดสมมูล
สมาชิกไม่ถาวรเพิ่มขึ้น มากกว่าการผลักดันให้เพิ่มเฉพาะที่นั่งสมาชิกถาวร เนื่องจากไทยไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่จะร่วมแข่งขันชิงตำแหน่งดังกล่าว	
สิทธิ veto	ไม่ยกเลิกสำหรับประเทศ P5 และไม่ขยายให้แก่สมาชิกถาวรใหม่
<p><u>เหตุผล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ต้องไม่กระทบต่อดุลอำนาจและสิทธิของประเทศ P5 เพื่อให้ประเทศ P5 สามารถเห็นชอบต่อเงื่อนไขการปฏิรูปในภาพรวมได้ การเพิ่มสมาชิกถาวรโดยไม่ขยายสิทธิ veto ส่งผลให้ประเทศ P5 ยังสามารถรักษาดุลอำนาจของตนไว้ได้ และไม่นำไปสู่ความเสี่ยงที่การมีประเทศที่มีสิทธิ veto มากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะมนตรีฯ ในภาพรวม - การมีอยู่ของสิทธิ veto เป็นการรักษาดุลอำนาจทางการเมืองระหว่างประเทศ แม้ว่าการใช้สิทธิ veto ของประเทศ P5 ในระยะหลังได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ทางการเมืองของตนและพันธมิตรมากกว่าจะเป็นการคำนึงถึงสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ แต่การยกเลิกสิทธิ veto น่าจะส่งผลกระทบต่อเชิงลบมากกว่าที่จะเป็นผลดี (ตามที่ได้วิเคราะห์ไว้ในหน้า 20) 	
แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยเรื่องสิทธิ veto	
<p>ทางเลือกที่ 1: ไม่ยกเลิกสำหรับประเทศ P5 และไม่ขยายให้แก่สมาชิกถาวรใหม่</p> <p><u>เหตุผล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - แม้ว่าการใช้สิทธิ veto ของประเทศ P5 ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของคณะมนตรีฯ แต่ไทยต้องยอมรับว่าการยกเลิก veto อย่างสิ้นเชิงไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ในทางปฏิบัติ อีกทั้งมีความเป็นไปได้ที่อาจมีสถานการณ์ในภูมิภาคที่ต้องอาศัยการใช้สิทธิ veto ของประเทศ P5 ในการรักษาผลประโยชน์ของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อไม่ให้เกิดการออกมาตรการที่จะส่งผลกระทบต่อไทย ไทยจึงควรสนับสนุนการคงสิทธิ veto ไว้ - การคงสิทธิ veto ไว้ตามโครงสร้างอำนาจเดิมเป็นประเด็นเดียวที่ประเทศ P5 เห็นชอบร่วมกันในกระบวนการปฏิรูปคณะมนตรีฯ¹⁰⁸ เมื่อพิจารณาจากมุมมองผลประโยชน์ของไทย การรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ P5 ด้วยการคงสิทธิ veto ที่เป็นเสมือน “กล่องดวงใจ” ของประเทศ P5 ในคณะมนตรีฯ มีน้ำหนักความสำคัญมากกว่าการพยายาม “ซื้อใจ” สมาชิกถาวรใหม่ด้วยการสนับสนุนการขยายสิทธิ veto ให้ 	

¹⁰⁸ สัมภาษณ์ วรวิทย์ สมุทรกลิน, 15 สิงหาคม 2567.

ประเด็น	จุดสมมูล
<p>ทางเลือกที่ 2: สนับสนุนข้อริเริ่มในการจำกัดการใช้สิทธิ veto ในหลักการ</p> <p><u>เหตุผล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อริเริ่มในการจำกัดการใช้สิทธิ veto ของฝรั่งเศสและเม็กซิโก และ Code of Conduct ของกลุ่ม ACT ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสมาชิกจำนวนมาก และเป็นท่าทีที่ไทยเคยสนับสนุนมาแล้ว การถอยหลัง (backtrack) จากข้อริเริ่มดังกล่าวจึงไม่ใช่แนวทางที่เหมาะสมและไม่สามารถหาเหตุผลหรือหลักการใดที่ขอขบธรรมมาอธิบายได้ - หากมีการนำข้อริเริ่มทั้งสองมาจัดทำเป็นข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมในกรอบ IGN ไทยอาจพิจารณาสนับสนุนได้ตามที่เห็นเหมาะสม <p>ทางเลือกที่ 3: การแสดงท่าทีสนับสนุนการไม่ยกเลิกสิทธิ veto สำหรับประเทศ P5 และ</p> <p>ไม่ขยายให้แก่สมาชิกถาวรใหม่ และสนับสนุนข้อริเริ่มในการจำกัดการใช้สิทธิ veto</p> <p><u>เหตุผล</u> โดยที่ท่าทีในทั้งสองทางเลือกไม่ได้มีหลักการที่ขัดแย้งกันอย่างมีนัยสำคัญ ไทยจึงสามารถพิจารณาสนับสนุนทั้งสองทางเลือกได้ตามความเหมาะสม</p>	
<p>การเจรจา TBN</p>	<p>เริ่มการเจรจา non-paper บนพื้นฐานของ Elements Paper ที่จัดทำโดยประธานร่วม</p>
<p><u>เหตุผล</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การไม่มีเอกสารเป็นพื้นฐานหรือจุดเริ่มต้นสำหรับการเจรจาเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งของการเจรจาในกรอบ IGN และเป็นสาเหตุที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ทำได้เพียงกล่าวอ้างท่าทีเดิมของตนในการประชุมแต่ละครั้ง หากการหารือยังดำเนินต่อไปในลักษณะนี้ ก็ยากที่จะนำไปสู่ breakthrough หรือพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญได้ - เพื่อให้การเจรจามีความคืบหน้า ในขณะที่หลายฝ่ายยังต้องการรักษาบรรยากาศการหารืออย่างไม่เป็นทางการไว้เพื่อให้สามารถหารือกันได้อย่างตรงไปตรงมา จึงควรเริ่มเจรจาโดยใช้เอกสารที่มีลักษณะเป็น non-paper บนพื้นฐานของ Elements Paper ที่จัดทำโดยประธานร่วม กำหนด modalities ในประเด็นต่าง ๆ และเริ่มระบุท่าทีและใส่วงเล็บชื่อประเทศและกลุ่มประเทศต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการอ้างอิง เพื่อให้แต่ละฝ่ายเริ่มพิจารณาความเป็นไปได้ในการประนีประนอมท่าทีและแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน และมุ่งไปสู่การหาข้อสรุปของการปฏิรูป - จุดสมมูลดังกล่าวเกิดจากการพิจารณาว่ามีฝ่ายที่ประสงค์จะเริ่มการเจรจาเอกสารเพื่อขับเคลื่อนให้การหารือมีความคืบหน้า และอีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่ประสงค์จะเริ่มเจรจาเอกสารจนกว่าจะมีฉันทามติในประเด็นหลัก ๆ การใช้รูปแบบเอกสารในลักษณะ non-paper เพื่อช่วยเอื้อให้เกิดการหารือในเชิงแนวคิดและหลักการมากกว่าการมุ่งเน้นเรื่องการใช้ถ้อยคำ จึงน่าจะเป็นทางออกที่ดีในเรื่องนี้ 	

ประเด็น	จุดสมมูล
	<p>- การเริ่มกระบวนการ TBN จะนำไปสู่ความคืบหน้าของการหารือมากกว่าการย้ำทำที่เดิม ในการประชุม IGN แต่ละครั้ง ความคืบหน้าในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการบรรลุข้อสรุปที่เป็นที่พอใจร่วมกันเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการพิจารณาร่วมกันว่าทำที่ของแต่ละฝ่ายแตกต่างกันมากจนไม่สามารถประนีประนอมกันได้ และอาจนำไปสู่การตกลงเว้นวรรคการหารือเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีพัฒนาการเพิ่มเติม หรือยกเลิกการหารือในบางประเด็นไปก่อน และเริ่มดำเนินการในบางหัวข้อ การปฏิรูปที่ไม่ต้องมีการแก้ไขกฎบัตรฯ</p>
แนวทางการกำหนดท่าทีของไทยเรื่องการเจรจา TBN	
<p>ทางเลือกที่ 1: สนับสนุนการเริ่มเจรจา non-paper บนพื้นฐานของ Elements Paper เหตุผล การมีทิศทางที่ชัดเจนว่าควรหารือประเด็นการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ต่อไปหรือไม่ เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการดำเนินการของไทย รวมทั้งการกำหนด priority ในการวางแผนจัดสรรบุคลากรเพื่อติดตามประเด็นการหารืออื่นในกรอบสหประชาชาติที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทยมากกว่าได้</p> <p>ทางเลือกที่ 2: การไม่แสดงท่าทีในเรื่องนี้ เหตุผล ยังมีหลายประเทศที่คัดค้านกระบวนการ TBN และเห็นว่ายังไม่มีความพร้อมหรือแนวทางการประนีประนอมเพื่อให้เกิดความคืบหน้า ไทยจึงไม่ควรถูกดึงเข้าไปร่วมในความขัดแย้งนี้</p>	
ประเด็นอื่น ๆ: ไทยควรแสวงหาแนวร่วมเพื่อให้เกิดการหารือในกรอบอาเซียนเกี่ยวกับการปฏิรูปคณะมนตรีฯ เพื่อสนับสนุนท่าทีของไทย	
<p>เหตุผล กลุ่มเอเชียเป็นหนึ่งในกลุ่มภูมิภาคที่ไม่มีท่าทีร่วมในประเด็นการปฏิรูปคณะมนตรีฯ เนื่องจากประเทศต่าง ๆ มีท่าทีที่แตกต่างกันและมีประเทศคู่พิพาทในภูมิภาคหลายกรณี จึงไม่มีการประสานท่าทีในระดับภูมิภาค ดังนั้น ไทยจึงควรแสวงหาแนวร่วมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในบางประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน อาทิ การเพิ่มจำนวนสมาชิกภาพจากภูมิภาคเอเชียซึ่งมีสัดส่วนน้อยมากในปัจจุบัน การเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ หรือการจำกัดการใช้สิทธิ veto หากเป็นไปได้ ก็จะเป็นยุทธวิธีหนึ่งในการช่วยสนับสนุนท่าทีของไทยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ในการเพิ่ม visibility ของอาเซียนในกรอบสหประชาชาติด้วย</p>	

3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

3.2.1 ในการพิจารณากำหนดท่าทีของไทยตามทางเลือกในตารางที่ 6 จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยและบริบทประกอบต่าง ๆ ตามตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ปัจจัยและบริบทประกอบการพิจารณากำหนดท่าทีของไทย

ปัจจัยและบริบทประกอบการพิจารณา	การกำหนดท่าทีของไทย
<p>มีพัฒนาการเชิงบวกที่เอื้อต่อการปฏิรูป</p> <p>สถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศเอื้ออำนวย / ประเทศ P5 เห็นประโยชน์ร่วมกันที่จะผลักดันให้การปฏิรูปเกิดผลสำเร็จ / มีการขับเคลื่อนการหารือไปในแนวทางเดียวกับการหาจุดสมดุลตามตารางที่ 6 หรือ modalities อื่น / ไทยมีผลประโยชน์ที่ชัดเจนในการผลักดันให้เกิดความคืบหน้าในการปฏิรูป</p>	<p><u>ประเภทของสมาชิกภาพ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุนการขยายสมาชิกถาวร - การสนับสนุน/ผลักดันการเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่
	<p><u>สิทธิ veto</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ยกเลิกสำหรับประเทศ P5 และไม่ขยายให้แก่สมาชิกถาวรใหม่ (และพิจารณาว่าจะสนับสนุนข้อริเริ่มในการจำกัดการใช้สิทธิ veto ด้วยหรือไม่ตามความเหมาะสมของบริบทในสถานการณ์นั้น ๆ)
	<p>สนับสนุนกระบวนการ TBN</p>
<p>ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการต่างประเทศควรประเมินสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศและวิเคราะห์ปัจจัยและบริบททางภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งท่าทีของประเทศ P5 อย่างสม่ำเสมอว่ามีแนวโน้มที่จะสามารถร่วมกันผลักดันให้การปฏิรูปบรรลุผลสำเร็จ หรือมี momentum ที่จะขับเคลื่อนการหารือไปในแนวทางเดียวกับการหาจุดสมดุลข้างต้นหรือ modalities อื่นหรือไม่เพื่อจะจะสามารถกำหนดจังหวะเวลาในการแสดงท่าทีตามแนวทางข้างต้นได้อย่างเหมาะสม - กระทรวงการต่างประเทศในฐานะผู้ดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศ และผลักดันให้เกิดการคำนึงถึงความสำคัญของมิติด้านการต่างประเทศ ควรจัดการประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคง เพื่อเป็นโอกาสในการสร้างความตระหนักรู้ของหน่วยงานเกี่ยวกับงานในอาณัติของคณะมนตรีฯ ที่มีส่วนสำคัญ เป็นประโยชน์ หรือส่งผลกระทบต่อไทย รวมทั้งรับทราบข้อมูลและพัฒนาการในกรอบที่รับผิดชอบ และร่วมกันกำหนดนโยบายและท่าทีของไทยในประเด็นด้านความมั่นคงตามอาณัติของหน่วยงานนั้น ๆ - กระทรวงการต่างประเทศควรรหาโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวคิดเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ กับจีนในโอกาสและเวทีที่เหมาะสม โดยหยิบยกประเด็น TBN ขึ้นเป็นประเด็นหนึ่งในการหารือ 	

ปัจจัยและบริบทประกอบการพิจารณา	การกำหนดท่าทีของไทย
<p>เพื่อให้เงินรับทราบท่าทีของไทยในการสนับสนุนกระบวนการ TBN ว่าเป็นไปเพื่อผลักดันให้เกิดความคืบหน้าในการเจรจา และไทยเห็นว่าการหารือบนพื้นฐานของ non-paper น่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการหารืออย่างไม่เป็นทางการที่จีนประสงค์จะคงไว้ในกรอบ IGN และอาจนำไปสู่ข้อสรุปในการหารือได้</p>	
<p>ไม่มีพัฒนาการเชิงบวก</p> <p>ประเทศ P5 ยังอยู่ในสภาวะความขัดแย้ง / ยังไม่มีแรงขับเคลื่อนหรือเงื่อนไขให้การปฏิรูปบรรลุผลสำเร็จ / ไทยไม่มีผลประโยชน์โดยตรงจากการปฏิรูป / ไทยไม่มีข้อห่วงกังวลด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่ทำให้ต้องเข้าไปมีบทบาทในการผลักดันให้การปฏิรูปมีความคืบหน้า</p>	<p>ประเภทของสมาชิกภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การไม่แสดงท่าทีสนับสนุนการขยายสมาชิกถาวร - การแสดงท่าทียืดหยุ่นต่อการเพิ่มสมาชิกไม่ถาวรประเภทใหม่ (แต่ไม่ต้องสนับสนุนหรือผลักดัน) <p>สิทธิ veto</p> <p>สนับสนุนข้อริเริ่มในการจำกัดการใช้สิทธิ veto ในหลักการ</p> <p>การไม่แสดงท่าทีเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการ TBN</p>
<p>ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการต่างประเทศอาจพิจารณากล่าวแสดงท่าทีในการประชุมในกรอบ IGN โดยใช้ถ้อยแถลงที่มีลักษณะเป็นการกล่าวถึงหลักการทั่วไป ดังที่ปฏิบัติอยู่ในระยะหลัง โดยใช้ความระมัดระวังและไม่เข้าไปอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่มีข้อเสนอที่ชัดเจนและมีผลประโยชน์ได้เสียโดยตรงกับการปฏิรูป - กระทรวงการต่างประเทศอาจพิจารณามอบหมายผู้แทนระดับเจ้าหน้าที่เพื่อติดตามการหารือเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ในภาพรวม โดยเข้าร่วมการประชุมในกรอบ IGN เท่าที่จำเป็น และมุ่งเน้นการจัดสรรทรัพยากรบุคคลและเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อมุ่งเน้นประเด็น priority อื่นในกรอบพหุภาคีและสหประชาชาติที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทยมากกว่า 	
<p>สามารถพิจารณาดำเนินการได้ในทุกบริบท</p>	<p>การแสวงหาแนวร่วมเพื่อให้เกิดการประสานท่าทีของอาเซียนในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน</p>
<p>ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก และกระทรวงการต่างประเทศ ควรพิจารณาทบทวนการหารือกับผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนที่แสดงบทบาทอย่างต่อเนื่องในการหารือในกรอบ IGN ทั้งที่นครนิวยอร์ก (เนื่องจากการขับเคลื่อนการหารือในประเด็นการปฏิรูปคณะมนตรีฯ มีพลวัตที่นครนิวยอร์กเป็นหลัก) และกรุงเทพฯ อาทิ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย เพื่อแสวงหาแนวร่วมเพื่อให้เกิดการประสานท่าทีที่เป็นผลประโยชน์ร่วมของอาเซียนเพื่อนำไปสู่การกำหนดท่าทีของอาเซียนเรื่องการปฏิรูปคณะมนตรีฯ ต่อไป 	

3.2.2 ข้อเสนอแนะและข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1) トラバドที่ไทยยังคงดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศที่มุ่งเน้นการเป็นมิตรกับทุกประเทศ มีการกำหนดทำทีในเรื่องต่าง ๆ บนพื้นฐานของแรงขับเคลื่อนจากการเมืองภายใน แทนที่จะตั้งอยู่บนหลักการและผลประโยชน์ที่สามารถอธิบายได้ ดังที่เห็นตัวอย่างจากแนวทางการลงคะแนนเสียงต่อข้อมติสมัชชาฯ กรณีสถานการณ์ในยูเครนและตะวันออกกลาง และเมื่อคำนึงว่าไทยไม่ได้มีผลประโยชน์ด้านความมั่นคงที่เข้มข้นในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ การใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลเพื่อรณรงค์หาเสียงสำหรับการเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรอาจไม่ใช่การลงทุนที่คุ้มค่า และหากไทยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกไม่ถาวร การที่ไทยไม่สามารถมีท่าทีที่ชัดเจน ไม่กล้าตัดสินใจโดยยึดผลประโยชน์ของไทยและหลักการตามกฎหมายระหว่างประเทศเป็นหลัก ก็จะทำให้ไม่สามารถแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในคณะมนตรีฯ ได้ ในทางตรงกันข้าม อาจเป็นผลเสียต่อภาพลักษณ์ของไทยในเวทีดังกล่าวมากกว่า ดังนั้น ไทยจึงควรพิจารณาลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งดังกล่าวเมื่อมีผลประโยชน์ในประเด็นด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่ชัดเจนมากขึ้นกว่าในขณะนี้

2) ในระหว่างที่ยังไม่มีความคืบหน้าของการปฏิรูปคณะมนตรีฯ และยังมีภาวะชะงักงันในการดำเนินการของคณะมนตรีฯ กลไกตามข้อมติ Uniting for Peace (หน้า 20-22) หรือข้อมติ Veto Initiative (หน้า 22) ทำให้สมัชชาฯ สามารถเข้ามามีบทบาทในการบรรเทาผลกระทบของสถานการณ์ความขัดแย้งที่คณะมนตรีฯ ไม่สามารถดำเนินอาณัติในการรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศได้ ไทยในฐานะรัฐสมาชิกสมัชชาฯ สามารถมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทได้อย่างเต็มที่ในเวทีดังกล่าว โดยเฉพาะในประเด็นที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทย โดยคำนึงถึงข้อจำกัดและข้อแตกต่างของทั้งสองกลไกดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงการต่างประเทศ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (02) การต่างประเทศ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการต่างประเทศ.

Gould, Matthew and Rablen, Matthew D. Reform of the United Nations Security Council: Equity and Efficiency. Sheffield Economic Research Paper Series. University of Sheffield, 2016.

การสัมภาษณ์

กุลภา เสือแพร. ที่ปรึกษา คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก. สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2567.

จุฬามณี ชาติสุวรรณ. อดีตรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2567.

ไพศาล หรรษาณิชย์กิจ. รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2567.

ภาณุวัฒน์ พรหมมานนท์. นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมองค์การระหว่างประเทศ. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2567.

รองวุฒิ วีรบุตร. อัครราชทูต รองผู้แทนถาวรฯ คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา. สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2567.

วรวุฒิ สมุทรภักดี. นักการทูตชำนาญการพิเศษ กรมองค์การระหว่างประเทศ. สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2567.

ศรวุช นรภูมิพิทักษ์. นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2567.

สุรียา จินดาวงษ์. เอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน. สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2567.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

อัยย์ลดดา แซ่เคี้ยว. ฝันที่ไม่กล้าฝันของชาวโลก' การปฏิรูปโครงสร้าง UNSC ทนทางอันแสนยาวไกล และยากจะคาดเดา. [ออนไลน์]. 2566. แหล่งที่มา: <https://themomentum.co/analysis-united-security-council-reform/> [10 สิงหาคม 2567].

- Barber, Rebecca. The U.N General Assembly's Veto Initiative Turns One: Is It Working?. Just Security Organization. [Online]. 2023. Available from: <https://www.justsecurity.org/86140/the-u-n-general-assemblys-veto-initiative-turns-one-is-it-working/> [2024, July 30].
- Cameron, Ian. Reforming the UN Security Council: Analyzing Obstacles to Reform. American Security Project. [Online]. 2022. Available from: <https://www.americansecurityproject.org/reforming-the-un-security-council-analyzing-obstacles-to-reform/> [2024, July 30].
- Carswell, Andrew J. Unblocking the UN Security Council: The Uniting for Peace Resolution. Journal of Conflict and Security Law, Volume 18, Issue 2. [Online]. 2013. Available from: <https://academic.oup.com/jcsl/article/18/3/453/864898> [2024, August 25].
- Egian, Hasmik. Who Knew? Reform is Happening in the UN Security Council. PassBlue. [Online]. 2024. Available from: <https://www.passblue.com/2024/04/24/who-knew-reform-is-happening-in-the-un-security-council/> [2024, July 30].
- Elect the Council. History of UNSC Reform. [Online]. 2024. Available from: <https://electthecouncil.org/history-of-reform> [2024, July 21].
- Hathaway, Oona A. and Patrick, Stewart. Can the UN Security Council Still Help Keep the Peace? Reassessing Its Role, Relevance, and Potential for Reform. Carnegie Endowment for International Peace. [Online]. 2024. Available from: <https://carnegieendowment.org/posts/2024/07/can-un-security-council-still-help-keep-the-peace?lang=en> [2024, August 5].
- High-Level Panel on Threats, Challenges and Change. A More Secure World: Our Shared Responsibility. [Online]. 2004. Available from: https://www.un.org/peacebuilding/sites/www.un.org.peacebuilding/files/documents/hlp_more_secure_world.pdf [2024, July 30].
- Khan, Aamir Hussain. UNSC's Expansion: Prospects for Change and Implications for the Regions and the World. Naval Postgraduate School. [Online]. 2015. Available from: <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA632266.pdf> [2024, August 1].

- Lukmaan, IAS. The Need for Reforms in the United Nations Security Council (UNSC). [Online]. 2023. Available from: <https://blog.lukmaanas.com/2023/12/22/topic-the-need-for-reforms-in-the-united-nations-security-council-unsc/> [2024, July 30].
- Martin, Ian. The Key to Security Council Reform? Fewer Permanent Members. PassBlue. [Online]. 2024. Available from: <https://www.passblue.com/2024/02/26/the-key-to-security-council-reform-is-fewer-permanent-members-not-more/> [2024, July 30].
- Mbete, Sithembile. Africa on the UN Security Council: Why the Continent Should Have Two Permanent Seats. The Conversation. [Online]. 2024. Available from: <https://theconversation.com/africa-on-the-un-security-council-why-the-continent-should-have-two-permanent-seats-236720> [2024, August 24].
- Patrick, Stewart. UN Security Council Reform: What the World Thinks, Carnegie Endowment for International Peace, [Online]. 2023. Available from: <https://carnegieendowment.org/research/2023/06/un-security-council-reform-what-the-world-thinks?lang=en> [2024, July 29].
- Permanent Mission of St. Vincent and the Grenadines to the United Nations. Handbook on Security council reform: 25 years of Deliberations. [Online]. 2018. Available from: https://pminewyork.gov.in/pdf/menu/pdf/L69InteractiveHandBook_11feb.pdf [2024, July 30].
- Peters, Anne. The War in Ukraine and the Curtailment of the Veto in the Security Council. Groupe d'études géopolitiques, RED Volume 5, Issue 1. [Online]. 2023. Available from: <https://geopolitique.eu/en/articles/the-war-in-ukraine-and-the-curtailment-of-the-veto-in-the-security-council/> [2024, August 2].
- Rolf, Jan Niklas et al. Projecting General Assembly Voting Records onto an Enlarged Security Council: An Analysis of the G4 Reform Proposal. Global Policy Volume 12, Issue 3. [Online]. 2021. Available from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/1758-5899.12934> [2024, July 30].

- Serdiuk, Valentyn M. UN General Assembly Resolution 76/262 as a strengthening of the collective response to the use of the veto right in the UN Security Council. [Online]. 2024. Available from: https://www.researchgate.net/publication/380503011_UN_General_Assembly_Resolution_76262_as_a_strengthening_of_the_collective_response_to_the_use_of_the_veto_right_in_the_UN_Security_Council [2024, August 2].
- Scharf, Michael P. Power Shift: The Return of the Uniting for Peace Resolution, Case Western Reserve. *Journal of International Law* Vol. 55. [Online]. 2023. Available from: https://scholarlycommons.law.case.edu/cgi/viewcontent.cgi?params=/context/jil/article/2653/&path_info=Scharfarticle.pdf [2024, August 24].
- Security Council Report. In Hindsight: Challenging the Power of the Veto. [Online]. 2022. Available from: <http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2022-05/in-hindsight-challenging-the-power-of-the-veto.php?print=true> [2024, July 21].
- Security Council Report. In Hindsight: Security Council Reform. [Online]. 2019. Available from: <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2019-09/in-hindsight-security-council-reform.php> [2024, August 3].
- Security Council Report. Security Council Deadlocks and Uniting for Peace: An Abridged History. [Online]. 2013. Available from: https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Security_Council_Deadlocks_and_Uniting_for_Peace.pdf [2024, June 25].
- Security Council Report. In Hindsight: Security Council Decision-Making and the Veto. [Online]. 2015. Available from: https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2015-10/in_hindsight_security_council_decision_making_and_the_veto.php [2024, June 25].
- Security Council Report. In Hindsight: The Long and Winding Road to Security Council Reform. [Online]. 2022. Available from: <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2022-10/in-hindsight-the-long-and-winding-road-to-security-council-reform.php> [2024, April 11].

- Security Council Report. In Hindsight: The Security Council in 2023. [Online]. 2024. Available from: <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2024-01/in-hindsight-the-security-council-in-2023.php> [2024, June 25].
- Security Council Report. In Hindsight: The Veto. [Online]. 2013. Available from: https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2013-11/in_hindsight_the_veto.php [2024, June 25].
- Security Council Report. The Security Council Veto. [Online]. 2024. Available from: https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/working_methods_theveto-7.pdf [2024, June 25].
- Security Council Report. The Veto: Research Report. [Online]. 2015. Available from: <https://www.securitycouncilreport.org/research-reports/the-veto.php> [2024, June 25].
- Swart, Lydia. Timeline UN Security Council Reform 1992-2015. Center for UN Reform Education. [Online]. 2015. Available from: <https://centerforunreform.org/wp-content/uploads/2015/05/Timeline-2015.pdf> [2024, July 21].
- United Nations. Charter of the United Nations. [Online]. Available from: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter> [2024, July 15].
- United Nations. Provisional Rules of Procedure of the Security Council. [Online]. 1983. Available from: <https://main.un.org/securitycouncil/en/content/provisional-rules-procedure> [2024, July 5].
- Xinhua. UN General Assembly discusses increase in Security Council veto usage. [Online]. 2024. Available from: <https://english.news.cn/20240424/9c34adb1fc6b4e3db5e901fab31114b7/c.html> [2024, August 4].

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวธารรัตน์ จิตติขานนท์
ประวัติการศึกษา	– Bachelor of Laws, University of Melbourne ประเทศออสเตรเลีย – Master of Public and International Law, University of Melbourne ประเทศออสเตรเลีย
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2548	นักการทูตปฏิบัติการ กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
พ.ศ. 2550	นักการทูตปฏิบัติการ กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
พ.ศ. 2552-2555	เลขานุการโทและเลขานุการเอก คณะผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา
พ.ศ. 2556-2558	นักการทูตชำนาญการ และนักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
พ.ศ. 2558-2561	ที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน
พ.ศ. 2561	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
พ.ศ. 2562-2564	นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) และนักการทูตชำนาญการพิเศษ กองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
พ.ศ. 2564-2567	อัครราชทูตที่ปรึกษา คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักการทูตชำนาญการพิเศษ กองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย